

directeur: Nenette Dieleman
Schipholpoort 2, 2034 MA Haarlem 023-5430140
e-mail: info@swv-vo-zk.nl

2014-2018

ONDERSTEUNINGSPLAN

PASSEND ONDERWIJS

SWV VO ZUID-KENNEMERLAND

27-05

14-3-2014

Goedkeuring verleend door de ledenraad van het samenwerkingsverband op 9 oktober 2013
Instemming verleend door de Ondersteuningsplanraad op 19 februari 2014
Goedkeuring verleend in OOGO met betrokken gemeenten op 13 maart 2014

Inhoud ondersteuningsplan

Voorwoord		p. 5
Hoofdstuk 1	Inleiding	
	1.1 Aanleiding tot dit document; wettelijke verplichtingen	p. 6
	1.2 Procedures voor vaststelling	p. 7
	1.3 Opbouw van dit ondersteuningsplan	p. 7
Hoofdstuk 2	Visie	
	2.1 Uitgangspunten en doelstellingen	p. 8
	2.2 Uitwerking	p. 8
	2.3 Gezamenlijke verantwoordelijkheid	p. 9
	2.4 Ambitie	p. 10
Hoofdstuk 3	Organisatiestructuur	
	3.1 Ontstaan, bestuursvorm	p. 12
	3.2 Leden	p. 13
	3.3 Verenigingsstructuur en communicatie, organogram	p. 14
	3.4 Interne organisatie	p. 16
	3.5 Ontwikkelpunten	p. 16
Hoofdstuk 4	Het samenwerkingsverband in cijfers	
	4.1 Leerlingaantallen per school	p. 17
	4.2 Afstroom en uitstroom	p. 18
	4.3 Voortijdig schoolverlaters	p. 19
Hoofdstuk 5	Basisondersteuning	
	5.1 Basisondersteuning op de scholen	p. 20
	5.2 Ondersteuningsprofielen van de reguliere scholen	p. 23
	5.3 Ontwikkelpunten	p. 23
Hoofdstuk 6	Extra ondersteuning op de scholen	
	6.1 Trajectvoorziening: versterking van de basis	p. 24
	6.2 Uitwerking trajectvoorziening	p. 24
	6.3 Pilot trajectgroepen	p. 26
	6.4 Kaderplannen	p. 27
	6.5 CJG-coaches	p. 28
	6.6 Onderwijsarrangementen	p. 28
	6.7 Cluster 1	p. 29
	6.8 Cluster 2	p. 29
	6.9 Informatie	p. 29
Hoofdstuk 7	Extra ondersteuning buiten de reguliere school	
	7.1 Ondersteuningsprofielen vso-scholen (diepteprofielen)	p. 30
	7.2 Bovenschoolse tussenvoorziening: +VO	p. 30
	7.3 Toewijzen volgens ondersteuningsbehoefte (TVO)	p. 31
	7.4 Ontwikkelpunten en informatie	p. 34
Hoofdstuk 8	Praktijkonderwijs en leerwegondersteuning	
	8.1 De Permanente Commissie Leerlingzorg (PCL)	p. 35
	8.2 Scholen voor PrO en lwoo in het samenwerkingsverband	p. 35
	8.3 Toekomstige positie van PrO en lwoo	p. 36
	8.4 Ontwikkelpunten	p. 36

Hoofdstuk 9	Doorgaande leer- en ondersteuningslijnen	
	9.1 Overdracht po-vo en vo-mbo	p. 37
	9.2 Overstap po-vo	p. 37
	9.3 Overgang vo-mbo	p. 40
	9.4 Ontwikkelpunten en informatie	p. 40
Hoofdstuk 10	Educatief partnerschap met ouders	
	10.1 Visie en uitgangspunten	p. 41
	10.2 Zorgplicht	p. 41
	10.3 Educatief partnerschap	p. 42
	10.4 Als ouders en school er samen niet uitkomen	p. 44
	10.5 Ontwikkelpunten en informatie	p. 45
Hoofdstuk 11	Samenwerking met ketenpartners	
	11.1 Visie	p. 46
	11.2 Onderdeel van een netwerk	p. 46
	11.3 De verbinding tussen passend onderwijs en Jeugdhulp	p. 47
	11.4 Huidige projecten in samenwerking met de gemeenten	p. 49
	11.5 Leerlingenvervoer en huisvesting	p. 50
	11.6 Relatie met de gemeenten en OOGO	p. 51
	11.7 Ontwikkelpunten en informatie	p. 53
Hoofdstuk 12	Kwaliteitszorg	
	12.1 Toezichtkader van de Onderwijsinspectie	p. 54
	12.2 Interne kwaliteitszorg	p. 55
	12.3 Ontwikkelpunten en informatie	p. 55
Hoofdstuk 13	Communicatie	
	13.1 Website	p. 57
	13.2 Voorlichting aan basisscholen en ouders	p. 57
	13.3 Nieuwsbrief en brochure	p. 57
	13.4 Interne communicatie	p. 58
	13.5 Deskundigheidsbevordering	p. 59
	13.6 Ontwikkelpunt	p. 59
Hoofdstuk 14	Financiën	
	14.1 Bekostigingssystematiek: wat verandert er?	p. 60
	14.2 Startsituatie	p. 60
	14.3 Financieel management	p. 61
	14.4 Opbouw begroting in relatie tot beleid	p. 61
	14.5 Tripartie	p. 64
	14.6 Vso Cluster 3 en 4	p. 64
	14.7 Verevening	p. 65
	14.8 Bekostiging lwoo en PrO	p. 65
	14.9 Bekostiging Cluster2-leerlingen na 1 augustus 2014	p. 66
	14.10 Meerjarenbegroting	p. 66
	14.11 Ontwikkelpunten en informatie	p. 68
Lijst met afkortingen		p. 69
Bijlage A	“Van overnemen naar versterken- een passend onderwijstraject voor elke leerling. Advies en toewijzing van bovenschoolse ondersteuning”	p. 71

Documenten in te zien op te website www.swv-vo-zk.nl, onder "ondersteuningsplan"

NB: het betreft hier deels conceptversies

- 1) a) ondersteuningsprofielen van de scholen - inleiding
b) voorlopige inventarisatie van de ondersteuningsprofielen: "kruisjeslijsten"
- 2) statuten
- 3) samenwerkingsovereenkomst
- 4) ondersteuningsprofielen vso-scholen (diepteprofielen)
 - a) dr. A. van Voorthuijsenschool
 - b) De Regenboog
 - c) De Schelp
 - d) Het Molenduin
 - e) Prof. Dr. Gunningschool
 - f) Vestiging Gunning op de Daaf Geluk
 - g) Heliomare
- 5) Ondersteuningsprofiel +VO
- 6) Aanvraag pilot "CJG-coaches"
- 7) Geld volgt leerling
- 8) Vensters voor passend onderwijs

Binnenkort (in ontwikkeling):

- 9) managementstatuut
- 10) visiedocumenten
 - a) IJmond
 - b) Haarlem
- 12) reglement Schakelcommissie

De regio Zuid-Kennemerland

VOORWOORD

Hierbij presenteren wij het ondersteuningsplan van het Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Zuid-Kennemerland. Het is een plan dat is ontwikkeld gedurende de jaren die achter ons liggen. Daarin is het samenwerkingsverband, samen met de scholen in de regio, al hard aan de slag geweest om 'passend onderwijs' vorm te geven. Niet zozeer omdat de naderende Wet Passend Onderwijs dit eist, maar omdat we het belangrijk vinden dat iedere leerling in onze regio een passende plek in het onderwijs heeft. Daarmee bedoelen we een plek in regulier onderwijs met waar mogelijk extra ondersteuning zolang dat kan, speciaal onderwijs als dat nodig is en weer terug naar regulier als dat mogelijk is.

De samenwerkende besturen in Zuid-Kennemerland hebben uitgesproken dat ze gezamenlijk de verantwoordelijkheid hiervoor dragen.

Als resultaat ligt er een mooie basis om op verder te bouwen aan de invulling van passend onderwijs. Zo heeft de ondersteuningsstructuur op de scholen een professionaliseringsslag gemaakt, is er binnen het samenwerkingsverband een schakelloket ingericht ter ondersteuning van de scholen, heeft er onderzoek plaatsgevonden naar de "witte vlekken" in het dekkend ondersteuningsaanbod en is de pilot trajectgroepen zo positief geëvalueerd dat besloten is deze voorziening te continueren op alle vo-scholen als het hart van passend onderwijs in de regio.

We hebben weliswaar slagen gemaakt maar zoals dat gaat bij ontwikkelingen krijgen we ook steeds beter zicht op de doelen die er nog liggen om te behalen. En we zijn daar ambitieus in, want we zien kansen en mogelijkheden om de ondersteuning voor de leerlingen nog beter te organiseren.

Dit ondersteuningsplan is daar een afspiegeling van.

Een plan met meer spelers dan het onderwijs alleen. Want duidelijk is dat onderwijs het niet alleen kan: voor het inzetten van vroegtijdige en effectieve ondersteuning is -vanaf het begin- samspraak met ouders en de leerling essentieel. Daarnaast is een gezamenlijke inzet vanuit jeugdhulp en onderwijs noodzakelijk. De organisatie hiervan is in onze regio volop bezig. De stelselwijzigingen Passend Onderwijs en de Transitie Jeugdzorg vervullen hierin niet alleen een katalyserende rol, maar scheppen ook de kaders voor nauwe samenwerking en een omslag in benadering: praten mét ouders en de jongeren in plaats van óver hen; een integrale aanpak die uitgaat van mogelijkheden en gericht is op versterken.

De plannen om passend onderwijs vorm te geven zijn gemaakt. We realiseren ons tegelijkertijd dat het gaat om een proces van voortdurende ontwikkeling dat nog jaren in beslag gaat nemen. Maar de koers is uitgezet en de gedrevenheid en het enthousiasme om de plannen in gezamenlijkheid uit te voeren is volop aanwezig. Kortom: we hebben er het volste vertrouwen in dat deze in ons 'Samenwerkingsverband Passend Onderwijs' voor iedere leerling voortvarend gerealiseerd worden. Passend onderwijs maken we met elkaar!

Ik wil iedereen bedanken die aan de ontwikkeling van dit plan heeft meegewerkt, meegeschreven en meegedacht.

Nenette Dieleman,
directeur swv Zuid-Kennemerland

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding tot dit document; wettelijke verplichtingen

In augustus 2014 wordt de Wet Passend Onderwijs van kracht. Op die datum moeten alle schoolbesturen, verenigd in een samenwerkingsverband, een dekkend aanbod van passend onderwijs voor alle leerlingen in hun regio gerealiseerd hebben. Schoolbesturen hebben zorgplicht: zij zorgen ervoor dat de leerlingen die zich bij hen hebben aangemeld een passend onderwijsaanbod krijgen; hetzij bij henzelf, hetzij bij een ander schoolbestuur.

Scholen beschrijven hun ondersteuningsaanbod in een ondersteuningsprofiel. Daarin staat wat zij hun leerlingen kunnen bieden. Het samenwerkingsverband Zuid-Kennemerland (swv Zuid-Kennemerland) faciliteert bovendien voor alle scholen een zogenoemde trajectvoorziening, die intern op de school leerlingen extra ondersteuning biedt. Daarbovenop bieden de samenwerkende schoolbesturen een gezamenlijke voorziening, die in deze regio +VO wordt genoemd. Daar wordt onderwijs en ondersteuning geboden aan leerlingen voor wie de reguliere scholen (tijdelijk) geen passend aanbod hebben. De uiteindelijke vormgeving van de +VO wordt uitgewerkt door een werkgroep; op basis van voortschrijdend inzicht wordt het aanbod van de +VO, zoals in dit ondersteuningsplan beschreven, mogelijk aangepast.

Daarnaast zullen er altijd leerlingen zijn voor wie het speciaal onderwijs het meest aansluit op hun ondersteuningsbehoefte.

De doelstellingen voor alle samenwerkingsverbanden zijn¹:

1. alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, krijgen passend onderwijs;
2. er is een samenhangend geheel van voorzieningen voor extra ondersteuning binnen en tussen de scholen en
3. alle leerlingen maken een ononderbroken ontwikkelingsproces door.

Het samenwerkingsverband moet ten minste eenmaal per vier jaar een ondersteuningsplan vaststellen.

In dit ondersteuningsplan staat onder andere beschreven

- hoe de scholen met elkaar een samenhangend geheel aan ondersteuningsvoorzieningen hebben gecreëerd
- welke basisondersteuning elke school binnen het samenwerkingsverband biedt
- hoe de beschikbare middelen worden verdeeld
- op welke wijze verwijzing naar het speciaal onderwijs plaatsvindt
- hoe ouders geïnformeerd en betrokken worden.

De wettelijke eisen die aan het ondersteuningsplan gesteld worden staan in artikel 18a van de Wet op het Voortgezet Onderwijs.

¹ referentiekader Passend Onderwijs. PO-Raad, VO-Raad, AOC-Raad, MBO-Raad. januari 2013

1.2 Procedures voor vaststelling

Over dit ondersteuningsplan vindt op overeenstemming gericht overleg (OOGO) plaats met de gemeenten Bloemendaal, Haarlem, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Heemstede, Velsen en Zandvoort.

Op 22 augustus 2013 heeft een portefeuillehoudersoverleg plaatsgevonden, waarbij het besluitvormingstraject is vastgesteld. Een ambtelijke subcommissie, bestaande uit de directeur van het samenwerkingsverband, de projectleider Passend Onderwijs van het samenwerkingsverband, de woordvoerder van de gemeente Haarlem en de RMC-coördinator van de regio West-Kennemerland hebben op basis van de uitkomsten van een door de gemeenteambtenaren ingevulde quick scan een werkagenda voor de komende vier jaar opgesteld. In het portefeuillehoudersoverleg zijn de werkagenda en het concept ondersteuningsplan besproken.

Daarna is het concept ondersteuningsplan voorgelegd aan de besturen van de vo-scholen in Zuid-Kennemerland, die verenigd zijn in het Regionaal Besturen Overleg (RBO), waarin ook de gemeenten zijn vertegenwoordigd.

Het concept ondersteuningsplan wordt vervolgens ter instemming aangeboden aan de ondersteuningsplanraad, waarin afgevaardigden van de medezeggenschapsraden van de scholen deelnemen.

1.3 Opbouw van dit ondersteuningsplan

Waar dat relevant is beginnen we elk hoofdstuk met de visie en/of de wettelijke kaders, die de toetssteen vormen van de door het samenwerkingsverband gemaakte keuzes en de ingezette acties. Elk hoofdstuk wordt afgesloten met de ontwikkelpunten - de doelstellingen voor de toekomst - en verwijzingen naar verdere informatie.

De achterliggende documenten zijn ofwel te downloaden op de website van het samenwerkingsverband (www.swv-vo-zk.nl, onder "ondersteuningsplan"), ofwel op te vragen bij het samenwerkingsverband (info@swv-vo-zk.nl).

2. VISIE

2.1 Uitgangspunten en doelstellingen

Het uitgangspunt van het samenwerkingsverband is dat er voor iedere leerling een passende onderwijsplek is.

Onder het motto “wat heeft de leerling nodig?” spannen de scholen zich tot het uiterste in om zoveel mogelijk leerlingen in het reguliere onderwijs te houden, in samenwerking met de andere scholen in het samenwerkingsverband en de ketenpartners. Vanuit dit motto benaderen de docenten de leerlingen handelingsgericht en signaleren vroegtijdig waar extra ondersteuning nodig is.

Scholen vinden het vanzelfsprekend dat ouders en ketenpartners vanaf het begin betrokken worden bij de begeleiding van hun kind, in een educatief partnerschap.

Het ondersteuningsaanbod is onderwijsgerelateerd. De school heeft immers als kerntaak onderwijs, met daarnaast een opvoedkundige en socialiserende taak. Er is daarom een duidelijke afbakening tussen onderwijs en hulpverlening. Essentieel zijn goed onderwijs, met handelingsbekwame docenten, en een goede ondersteuningsstructuur in een veilige omgeving.

Scholen zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van het ondersteuningsaanbod, zoals dat beschreven is in het ondersteuningsprofiel. Het samenwerkingsverband adviseert, faciliteert en ondersteunt om de expertise op de scholen te versterken.

Om zoveel mogelijk leerlingen deel te laten nemen aan het reguliere onderwijs, profileren de scholen zich breed door het aanbieden van een interne trajectvoorziening voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte. Het samenwerkingsverband houdt daarnaast een zo klein mogelijke schooloverstijgende uitvalvoorziening in stand. Daar wordt maatwerk aan de leerling geboden met als doel de leerling zo snel mogelijk terug te leiden naar het reguliere onderwijs. Sommige leerlingen zullen echter aangewezen blijven op het speciaal onderwijs.

2.2 Uitwerking commitment

Voorop staat dat de school zich verantwoordelijk voelt voor al haar leerlingen.

De zorgcoördinator heeft een centrale positie in de ondersteuningsstructuur van de school en wordt gefaciliteerd en gesteund door het management.

trajectvoorziening

Het samenwerkingsverband faciliteert alle scholen om een trajectvoorziening in stand te houden.

Een trajectvoorziening heeft drie pijlers:

- 1) begeleiding en ondersteuning van leerlingen
- 2) coaching van docenten (gericht op het handelingsvaardiger worden in de omgang met leerlingen)
- 3) educatief partnerschap met de ouders: samenwerking en directe communicatielijnen

integrale aanpak met ketenpartners

De interne ondersteuningsstructuur van de school beperkt zich tot onderwijsgerelateerde ondersteuning. Wanneer de ondersteuningsbehoefte het aanbod van de school overstijgt, werkt de school nauw samen met ketenpartners. Daarbij wordt er in een vroeg stadium gezamenlijk bepaald welke onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van belang is; dit resulteert in een integrale aanpak.

schakelloket en schakelcommissie

Het schakelloket bestaat uit consulenten met een adviserende en ondersteunende functie voor de scholen.

Voor toewijzing naar het speciaal onderwijs of een ander traject is een schakelcommissie ingesteld. Toewijzing vindt alleen plaats als de expertise dan wel het ondersteuningsaanbod van die voorziening voorwaarde is voor de leerling om passend onderwijs te kunnen volgen. Overdracht naar een niet-reguliere voorziening is zorgvuldig en volledig.

bovenschoolse voorziening

Als de ondersteuningsbehoefte van de leerling het ondersteuningsaanbod van de school overstijgt, kan de school de leerling aanmelden bij de schakelcommissie voor (tijdelijke) plaatsing in de bovenschoolse voorziening, +VO genaamd. De +VO is een bovenschools orthopedagogisch-didactisch centrum (OPDC) 'nieuwe stijl' (zie § 7.2).

De +VO heeft vier functies, namelijk

- 1) time-out/Rebound/tijdelijke onderwijsvoorziening
- 2) observatie
- 3) stagetraject
- 4) plaatsing van thuiszitters

In de aanvraag is steeds nauwkeurig geformuleerd en onderbouwd wat de onderwijsbehoeften van een leerling zijn en welke ondersteuning nodig is om een optimale ontwikkeling door te kunnen maken. De leerling blijft ingeschreven bij de reguliere school.

Het streven is de +VO zo klein mogelijk te houden, zodat de capaciteit die van de huidige twee Rebounds (50 + 24) bij voorkeur niet zal overstijgen.

thuiszitters

Scholen doen er al het mogelijke aan om te voorkomen dat leerlingen thuis zitten. Thuiszitters of dreigende thuiszitters krijgen direct een aanbod vanuit de +VO.

speciaal onderwijs

Naast plaatsingen zal het vso ook kortdurende trajecten realiseren, de terugplaatsing in het regulier onderwijs stimuleren en in gezamenlijkheid een dekkend aanbod realiseren. Het vso biedt tevens expertise en denkt vraaggericht mee over het juiste en passende arrangement van de leerling. Ondanks een breder aanbod in het vso (havo, vwo) blijft het aantal leerlingen gelijk.

2.3 Gezamenlijke verantwoordelijkheid

Het samenwerkingsverband is van *alle* scholen. In dit samenwerkingsverband is ervoor gekozen om de verantwoordelijkheid voor het passend onderwijs aan leerlingen zo veel mogelijk bij de scholen te houden, want daar moet het gebeuren. Alle leden van het samenwerkingsverband nemen de verantwoordelijkheid om voor iedere leerling een passende oplossing te vinden in de regio. Zij spannen zich in om elkaar te vinden op die terreinen waarbinnen de spankracht van het reguliere aanbod niet groot genoeg is.

Passend onderwijs vindt plaats op de scholen zelf; het samenwerkingsverband wil de scholen versterken om dit zo goed mogelijk te doen en scheidt daarvoor de voorwaarden: het maakt beleid, faciliteert en ondersteunt.

Iedere aangeslotene is aansprakelijk voor het gemeenschappelijk resultaat en beheer van het samenwerkingsverband. De besturen spreken elkaar aan en leggen verantwoording af over de

uitvoering van afspraken die zijn vastgelegd in het ondersteuningsplan.

2.4 Ambitie

Het verzorgen van een dekkend aanbod van onderwijsondersteuning in de regio voor alle leerlingen, door de besturen binnen ons samenwerkingsverband, is de kern van het nieuwe onderwijsstelsel passend onderwijs vanaf 2014. Hierbij is het streven dat leerlingen - al dan niet met extra ondersteuning - een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken.

Binnen het nieuwe onderwijsstelsel spreken we niet meer over 'zorg' aan leerlingen, maar over 'ondersteunen' van leerlingen. Daarmee wordt het nadrukkelijk onderscheiden van de term 'zorg' zoals deze gebruikt wordt binnen het domein van jeugdzorg/jeugdhulp en jeugdgezondheidszorg (Referentiekader PaO, 2013).

Het ontwikkelperspectief en de onderwijsbehoeften van het kind staan binnen passend onderwijs centraal.

Passend onderwijs is veel meer dan een stelselwijziging binnen onderwijs. Het vraagt ons op een andere manier naar leerlingen te kijken, met en over leerlingen te praten en met leerlingen te werken. Deze zienswijze is niet gericht op het vaststellen van het probleem, cognitief of sociaal-emotioneel, maar gericht op het formuleren van de ontwikkelingsgerichte ondersteuningsbehoeften van de leerling vanuit de ecologische context waarin deze opgroeit.

Leerlingen ontwikkelen zich niet in isolement maar in een context. Die van de onderwijsleersituatie (leraren en medeleerlingen), de opvoedsituatie (ouder(s), verzorgers, broertjes en zusjes en familie) en de vrije tijd (de buurt, sport, opvang). De ontwikkeling van een leerling vindt altijd plaats in interactie met de omgeving. Vanuit deze ecologische context zal er binnen passend onderwijs relevante informatie worden verzameld om de ondersteunings- en onderwijsbehoeften te kunnen formuleren. Deze manier van kijken naar en werken met leerlingen vraagt om open te staan voor de perspectieven en verhalen van de jongere, zijn opvoeders, zijn leraren en voor de jongere belangrijke anderen. Vanuit diverse perspectieven kunnen wij binnen onderwijs, samen met de jongere en zijn omgeving mogelijkheden, kwaliteiten en kansen ontdekken en behoeften formuleren. Kijken en werken vanuit onderwijsbehoeften is doelgericht en het stimuleert om ons handelen af te stemmen op wat een leerling nodig heeft. Daarnaast richt het formuleren van de behoeften vanuit de ecologische context zich ook op de ondersteuningsbehoeften van de leraar en/of ouder(s): wat hebben zij nodig om het kind goed te begrijpen en te ondersteunen?

"De leerling kan het niet" wordt binnen het venster van passend onderwijs: "de leerling kan het nog niet; en wat is er voor nodig om er voor te zorgen dat de leerling het wel kan?".

De organisatie van de leerlingondersteuning in het basis-, voorgezet en speciaal onderwijs en de samenwerking van het onderwijs met de lokale en regionale partners en de gemeenten moet resulteren in passend onderwijs voor elke leerling. Een goede samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp draagt bij aan de optimale ondersteuning van de ontwikkeling van kinderen en jongeren.

De leerling centraal

Naast de visie van de leraar en de ouder(s) is het de kijk van de jongere zelf op het leren, werkhouding, gedrag, de leraar, de groep, de school, de thuissituatie en de leefomgeving die relevante informatie biedt om de juiste onderwijsbehoeften te kunnen formuleren.

Passend onderwijs geeft de jongere zelf een belangrijke stem in het verwoorden van de behoeften en het formuleren van de oplossingen.

Passend onderwijs vraagt ons minder *over* leerlingen te praten, en meer *met* leerlingen zelf. Hoe zien zij hun eigen talenten, kwaliteiten en passies? Wat is de beleving van de leerling t.a.v. het persoonlijke ontwikkelingsperspectief? Welke korte en lange termijn doelen stellen zij zichzelf en hoe zien zij hun toekomst? En wat hebben ze daarvoor nodig aan support van hun omgeving? Door de leerling centraal te stellen wordt er van leraren, ouders en begeleiders gevraagd om de leerling actief te betrekken bij zijn leerproces en samen te formuleren welke ontwikkelingsgerichte ondersteuning er wenselijk is.

Grenzen

We gaan ervan uit dat alle betrokkenen zich ten volle inspinnen om ervoor te zorgen dat de leerling onderwijs kan volgen. Ook ouders en leerlingen hebben een inspanningsverplichting; ze worden geacht ontvankelijk te zijn voor de geboden extra ondersteuning.

Er zit een grens aan wat de scholen van het samenwerkingsverband kunnen bieden. Er kunnen zich situaties voordoen waarbij het onderwijs dat nog gegeven kan worden zo beperkt is of zo kostbaar is dat het niet meer mogelijk dan wel verantwoord is.

Wanneer de hele route van ondersteuningsbehoeften is doorlopen en het blijkt dat de onderwijssituatie onvoldoende is, of men de leerling niet kan bieden wat hij/zij nodig heeft, kan het samenwerkingsverband of de school aangeven dat er een grens bereikt is. Dat geldt ook in het geval dat ouders en/of leerling zich niet inspinnen voor de geboden ondersteuning of daar niet actief in meewerken. Wanneer ouders en/of leerling zich niet kunnen vinden in de aangegeven grens van de school en/of het samenwerkingsverband kan er een second opinion aangevraagd worden bij een onafhankelijke commissie of gebruik gemaakt worden van mediation.

3. ORGANISATIESTRUCTUUR

3.1 Ontstaan, bestuursvorm

De huidige vereniging Samenwerkingsverband Zuid-Kennemerland met administratienummer 27-05 is op 19 juni 2013 voortgekomen uit de voorganger Samenwerkingsverband vo-svo Zuid-Kennemerland die sinds 12 november 2002 bestaat. Als rechtsvorm voor het samenwerkingsverband is gekozen voor de vereniging, omdat deze structuur de juiste weerspiegeling geeft van het samenwerkingsklimaat. Uitgangspunt van een vereniging is dat het een samenwerkingsvorm is tussen leden om een gemeenschappelijk doel te behalen.

Er zijn twaalf besturen van scholen voor voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs bij aangesloten. De nieuwe statuten zijn gepasseerd op 5 juli 2013 (document 2). Daaraan toegevoegd is een samenwerkingsovereenkomst, waarin de afspraken nader zijn uitgewerkt (document 3).

Voor de scheiding van bestuur en toezicht is gekozen voor het bestuur/directiemodel. De meeste bestuursbevoegdheden zijn gedelegeerd of gemandateerd aan de directeur, zoals beschreven in het managementstatuut (document 10).

Stemverhouding

Ieder lid heeft in de ledenraadvergadering zoveel stemmen als overeen komt met het relatieve gewicht van het aantal leerlingen op de door de leden in stand gehouden scholen op de teldatum 1 oktober van ieder jaar.

Het percentage op basis van deze verdeelsleutel bepaalt het aantal stemmen, echter (per ledenraadvergadering) met een maximum aantal stemmen gelijk aan 50% van het maximaal door alle op die ledenraadvergadering aanwezige leden uit te brengen stemmen.

Bij de besluitvorming wordt gestreefd naar consensus. Is consensus niet haalbaar, worden alle besluiten waaromtrent bij de wet of bij deze statuten geen grotere meerderheid is voorgeschreven in ieder geval rechtsgeldig genomen met een volstreekte meerderheid van de geldig uitgebrachte stemmen.

In afwijking van het voorgaande kunnen de navolgende besluiten door de ledenraad slechts rechtsgeldig genomen worden met een meerderheid van ten minste 80% van het aantal geldig uitgebrachte stemmen:

- a. een besluit tot toetreding van nieuwe leden;
- b. een besluit tot opzegging van het lidmaatschap van een lid;
- c. een besluit tot ontzetting van een lid uit het lidmaatschap; -
- d. een besluit tot benoeming, schorsing en ontslag van een directeur;
- e. een besluit tot het verlenen van goedkeuring aan de voorgenomen besluiten van de directie tot het aangaan van rechtshandelingen als bedoeld in artikel 3 lid 4 onder g., h. en i., alsmede het besluiten tot het uitbreiden van de activiteiten van de vereniging;
- f. een besluit tot wijziging van de statuten;
- g. een besluit tot ontbinding van de vereniging;
- h. een besluit tot juridische fusie of juridische splitsing.

3.2 Leden

De volgende 12 besturen en daaronder vallende scholen zijn aangesloten bij het samenwerkingsverband:

<i>Bestuur en scholen</i>	<i>adm.nr.</i>
• IRIS, Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs	41021
1. Eerste Christelijk Lyceum www.eclh.nl	
2. Haemstede-Barger www.haemstede-barger.nl	
• Stichting Interconfessioneel (RK/PC) Voortgezet Onderwijs Gregor Mendel	85425
3. Mendelcollege www.mendelcollege.nl	
• Stichting Dunamare Onderwijsgroep	41664
4. Coornhert Lyceum www.coornhert.nl	
5. Daaf Gelukschool www.daafgeluk.nl	
6. Duin en Kruidbergmavo www.duinenkruidbergmavo.nl	
7. Haarlem College www.haarlemcollege.nl	
8. Hartenlustschool www.hartenlustschool.nl	
9. Ichthus Lyceum www.ichthuslyceum.nl	
10. Maritiem College Velsen www.maritiemcollegevelsen.nl	
11. Montessori College Aerdenhout www.mcaweb.nl	
12. Oost-ter-Hout www.oost-ter-hout.nl	
13. Paulusmavo www.paulusmavo.nl	
14. Prof. dr. Gunningschool www.gunningschool-vso.nl	
15. Schoter Scholengemeenschap www.schoter.nl	
16. Sterren College Haarlem www.sterrencollegehaarlem.nl	
17. Technisch College Velsen www.technischcollegevelsen.nl	
18. Tender College IJmuiden www.tendercollege.nl	
19. Vellesan College www.vellesancollege.nl	
20. Wim Gertenbach College Zandvoort www.wimgertenbachcollege.nl	
• Stichting Voor Voortgezet Vrijeschoolonderwijs Noord-Holland	41219
21. Rudolf Steiner College www.rscollege.nl	
• Stichting Kolom, Stichting voor Speciaal Onderwijs	77690
22. Praktijkcollege De Schakel www.deschakelpro.nl	
• Aloysius Stichting Onderwijs Jeugdzorg	41008
23. Het Molenduin www.aloysiusstichting.nl	
• Onderwijsstichting College Hageveld	78157
24. Atheneum College Hageveld www.hageveld.nl	
• Stichting RK Scholengemeenschap Sancta Maria	73646
25. Lyceum Sancta Maria www.sanctamaria.nl	
• Stichting Bijzondere Scholengemeenschap Kennemer Lyceum	46632
26. Kennemer Lyceum www.kennemerlyceum.nl	
• Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia	13556
27. Stedelijk gymnasium Haarlem www.stedelijkgymnasiumhaarlem.nl	
28. Gymnasium Felisenum www.felisenum.nl	

- Stichting Spaarnesant 13802
29. Dr. A. van Voorthuijsenschool www.voorthuijs.nl
30. De Regenboog www.mytyschoolderegenboog.nl
- Stichting Katholiek en Interconfessioneel (RK/PC) Onderwijs "Sint Bavo" 83163
31. De Schelp www.stichtingsintbavo.nl

De besturen van de Stichting Heliomare Onderwijs en de Stichting Epilepsie Instellingen Nederland (SEIN) hebben aangegeven toe te willen treden tot de vereniging. Na een statutenwijziging zal dit geëffectueerd worden. Voor de tussentijdse periode is een gedragscode (besluit toekomstige samenwerking) overeengekomen, waarin opgenomen is dat de huidige leden akkoord gaan met de toelating van de twee toekomstige leden Heliomare en SEIN; en dat met betrekking tot het stemrecht, de eventuele geormerkte gelden en de bestemming van het liquidatiesaldo bij ontbinding van de vereniging de nieuwe leden functioneren en handelen alsof zij reeds toegetreden waren.

- Stichting Heliomare Onderwijs 40837
32. Heliomare Onderwijs www.heliomare.nl
- Stichting Epilepsie Instellingen Nederland 85775
33. De Waterlelie www.dewaterlelie.net

3.3 Verenigingsstructuur

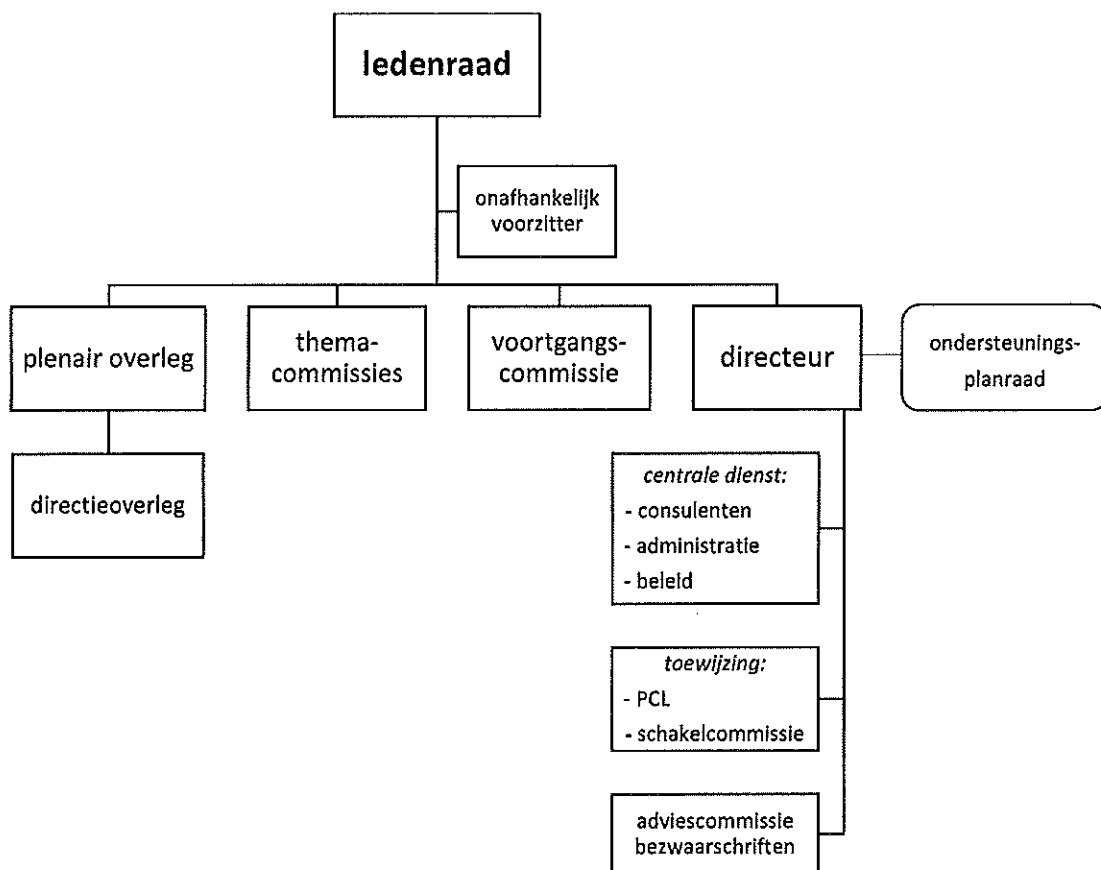
De vereniging kent de volgende gremia:

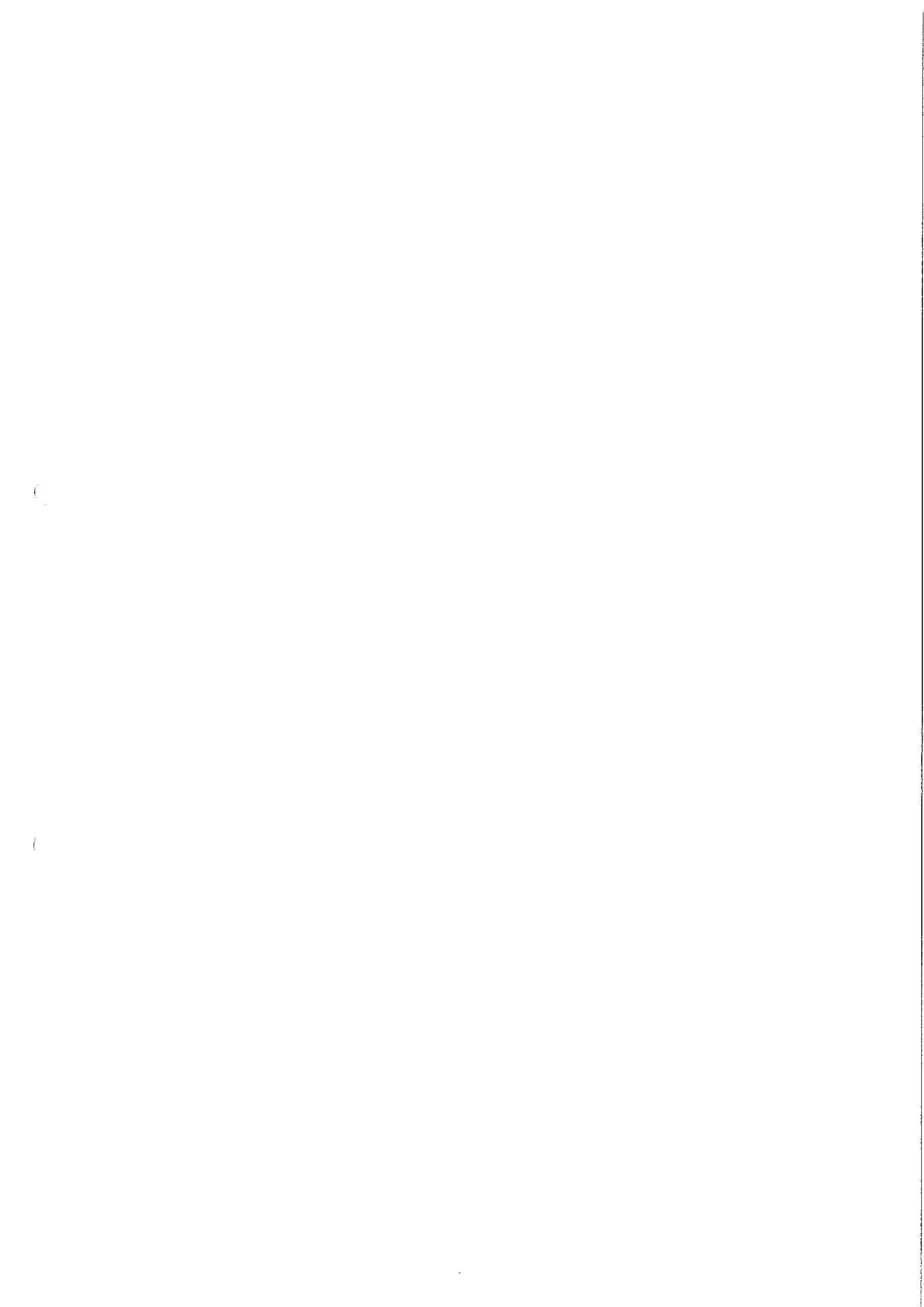
1. De ledenraad, de algemene ledenvergadering van de vereniging waarin alle leden (de besturen binnen het samenwerkingsverband) participeren;
2. De directie, die is belast met het besturen van de vereniging;
3. De ondersteuningsplanraad, die bestaat uit vertegenwoordigers van de medezeggenschapsraden van de scholen, en die conform de WMS instemmingsbevoegdheid heeft met betrekking tot het ondersteuningsplan;
4. De schakelcommissie, die alle extra ondersteuning aan leerlingen toewijst, zoals de toelaatbaarheidsverklaringen tot speciaal onderwijs en +VO;
5. De permanente commissie leerlingenzorg (PCL), die uitspraken doet over de plaatsing en ondersteuning van leerlingen met orthopedagogische en orthodidactische problemen;
6. De adviescommissie bezwaarschriften (nog nader uit te werken volgens de wettelijke verplichtingen);
7. De voortgangscommissie, die bestaat uit de voorzitter, secretaris en penningmeester van de vereniging, aangevuld met twee andere leden. De voortgangscommissie heeft de volgende taken: toezicht op het beleid van de directie en de algemene gang van zaken in de vereniging, de werkgeversrol voor de directie, het financieel toezicht, de beleidsvoorbereiding en de klankbordfunctie voor de directie;
8. Diverse themacommissies of adviesraden, die naar behoefte ingesteld worden. De commissies zijn veelal projectmatig van opzet en kunnen daarom een tijdelijk karakter hebben;
9. Het plenair overleg, waarin de schooldirecties voltallig bijeenkomen;
10. Het directieoverleg, waarvan de leden gekozen worden uit het plenair overleg. Het directieoverleg heeft een klankbord- en adviesfunctie;

11. De centrale dienst, die als rechtspersoon werkgever is voor functionarissen die in het samenwerkingsverband met taken zijn belast. Hiertoe behoren
- de stafmedewerkers (administratie, beleid)
 - de leden van de schakelcommissie
 - de consulenten Passend Onderwijs: de consulenten Schakelloket en de trajectondersteuners

Organogram samenwerkingsverband vo Zuid-Kennemerland

Cluster 4

30. Prof. dr. Gunningschool	18EC	281 (67 auti-havo-leerlingen en 214 vmbo-leerlingen)
31. Het Molenduin	18XY	<u>37</u> +
totaal Cluster 4		318

**Totaal aantal leerlingen binnen het samenwerkingsverband (regulier, Cluster 3 en Cluster 4):
19.602**

Rugzakken in het reguliere vo-onderwijs

Cluster 1	5
Cluster 2	15
Cluster 3	77
Cluster 4	<u>283</u> +
totaal	380

Relatie tot landelijk gemiddelde²

Bij onderstaande kengetallen gaat het om het aantal leerlingen dat ingeschreven is op de school, waarbij ook leerlingen zijn meegeteld die afkomstig zijn uit andere regio's.

	Percentage Zuid-Kennemerland	Landelijk gemiddelde
Vso-leerlingen Cluster 3 en 4	2,38 %	3,50 %
Rugzakleerlingen Cluster 3 en 4	1,95 %	2,08 %
PrO-leerlingen	2,08 %	2,85 %
Lwoo-leerlingen	9,49 %	10,69 %

Speciale voorzieningen

In 2013-2014 zijn er binnen het samenwerkingsverband twee Reboundvoorzieningen, met een capaciteit van 24 leerlingen op jaarbasis in Velsen, en 50 in Haarlem.

4.2 Afstroom en uitstroom

In het schooljaar 2012-2013 zijn de onderstaande aantallen leerlingen afgestroomd naar een lager niveau op een andere school. Daarbij is interne afstroom op de scholen niet meeberekend.

van gymnasium naar atheneum	17
van vwo naar havo	66
van vwo naar vmbo-TL	8
van havo naar vmbo-TL	114
van havo naar vmbo-BL	9
van vmbo-TL naar vmbo-BL	55
van vmbo-BL naar PrO	<u>3</u> +

² Bron: kengetallen OCW <http://passendonderwijs.nl/kengetallen-2012/>

totaal externe afstroom **272**

Zonder diploma doorgestroomd naar het mbo zijn 179 leerlingen.

Vanuit het regulier onderwijs tussentijds overgestapt naar het vso zijn 73 leerlingen.

In 2012-2013 zijn 93 leerlingen verhuisd of geëmigreerd.

Voorts zijn 312 leerlingen om andere redenen uitgestroomd: overgestapt naar een andere school op hetzelfde niveau, naar een particuliere opleiding zoals het Luzac College, naar een instelling of detentie, enz. Hieronder bevinden zich ook 31 voortijdig schoolverlaters.

Er zijn 43 leerlingen opgestroomd naar een hoger niveau, op een andere school.

Thuiszitters

Een thuiszitter is een leerplichtige jongere tussen de 5 en 16 jaar of een jongere van 16 of 17 jaar die valt onder de kwalificatieplicht³ en die ingeschreven staat op een school of onderwijsinstelling en die zonder geldige reden meer dan vier weken verzuimt, zonder dat hij/zij ontheffing heeft van de leerplicht respectievelijk vrijstelling van geregeld schoolbezoek wegens het volgen van ander onderwijs.

In juli 2013 waren er 30 thuiszitters bekend bij het samenwerkingsverband.

Er vinden jaarlijks vergelijkingen van aantallen plaats met de afdelingen leerplicht van de betrokken gemeenten.

4.3 Voortijdig schoolverlaters

Het speerpuntenbeleid van de overheid met betrekking tot het terugdringen van voortijdig schoolverlaters (VSV'ers) houdt in dat er een vermindering van 25% beoogd wordt ten opzichte van de aantallen in 2011-2012. Een voortijdig schoolverlater is een jongere tussen 12 en 23 jaar die geen startkwalificatie³ heeft en geen opleiding volgt.

De RMC-regio West-Kennemerland, waartoe dit samenwerkingsverband behoort, coördineert hiervoor een aantal projecten. Een daarvan wordt uitgevoerd door dit samenwerkingsverband, namelijk het realiseren van trajectvoorzieningen op alle scholen. Over de jaren 2010, 2011 en 2012 heeft de gehele RMC-regio West-Kennemerland een reductie van 26,1% van het aantal VSV'ers bereikt.

In 2011-2012 waren er vanuit de regio Zuid-Kennemerland 315 voortijdig schoolverlaters in het vo in Zuid-Kennemerland, waarvan 115 jongeren wel een vmbo-diploma hadden en één jongere een mbo-diploma niveau 1 had. Er waren dus 199 VSV'ers die geen enkel diploma hadden.

³ Kwalificatieplicht is de plicht om een startkwalificatie te behalen. Deze geldt voor jongeren tot 18 jaar. Een startkwalificatie is een diploma havo, vwo, mbo-niveau 2 of hoger.

5. BASISONDERSTEUNING

5.1 Basisondersteuning op de scholen

De basisondersteuning is het geheel van preventieve en lichte curatieve interventies binnen de onderwijs-ondersteuningsstructuur van alle scholen in het samenwerkingsverband. Ze worden planmatig uitgevoerd op een overeengekomen kwaliteitsniveau, eventueel in samenwerking met ketenpartners. Deze interventies worden op de school uitgevoerd, onder regie en verantwoordelijkheid van de school. Voor de kwaliteit van de uitvoering van de ondersteuning zijn de schoolbesturen verantwoordelijk, en het is onderdeel van het Toezichtkader van de Inspectie van het Onderwijs.

Het uitgangspunt binnen het samenwerkingsverband is dat de middelen, die bedoeld zijn voor ondersteuning van leerlingen, ook daadwerkelijk worden ingezet voor de ondersteuning van leerlingen. De school, locatie of afdeling legt daarover verantwoording af door de inzet van deze middelen zichtbaar te maken in de begroting, het jaarverslag en het resultatenoverzicht.

Voor alle vormen van onderwijsondersteuning die de basisondersteuning overstijgen wordt het begrip 'extra onderwijsondersteuning' gehanteerd (voorheen ook "breedtezorg" genoemd). Deze wordt gefinancierd door het samenwerkingsverband: de invulling die het samenwerkingsverband Zuid-Kennemerland daaraan geeft zijn de trajectvoorzieningen (zie § 6.1) en de bovenschoolse plusvoorziening +VO (zie § 7.2). Hoe elke school de trajectvoorziening uitwerkt is te vinden in het individuele ondersteuningsprofiel van de scholen, dat op de website van de school staat, en in de kaderplannen van de trajectvoorzieningen op de scholen.

Bovendien bieden scholen uit eigen middelen extra ondersteuning bovenop de basisondersteuning die hieronder beschreven is (zie § 5.2).

Alle scholen binnen het samenwerkingsverband Zuid-Kennemerland bieden, vanuit de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van de leerling gezien, intern of in samenwerking met ketenpartners:

1. samenwerking met ouders en informatie naar de ouders bij toewijzing van ondersteuning

Er is sprake van educatief partnerschap met ouders: ouders zijn samen met de school verantwoordelijk voor de schoolloopbaan van hun kind. De ouders worden daarom meteen ingeschakeld als er problemen zijn, of als de school bepaalde maatregelen wil nemen. In het schoolplan, ondersteuningsplan of de schoolgids is beschreven wat ouders van de school mogen verwachten. Maar ouders hebben ook informatieplicht; zij weten, bijv. uit de schoolgids, wat zij over hun kind aan de school moeten laten weten. Het uitgangspunt hierbij is dat er sprake is van een gelijkwaardige relatie tussen ouders en school, met waardering voor elkaars deskundigheid.

2. zorg voor een veilig schoolklimaat, zowel voor leerlingen als voor medewerkers

De school zorgt voor een sociaal en veilig klimaat. Er zijn gedragsafspraken voor de leerlingen op school. Verder zijn ten minste aanwezig:

- een verzuimprotocol
- beleid om pesten tegen te gaan
- een vertrouwenspersoon
- een ondertekend 'convenant veilige en leefbare school'
- afspraken om kindermishandeling en huiselijk geweld te melden.

3. (ortho)pedagogische en/of orthodidactische programma's en methodieken, die gericht zijn op sociale veiligheid en cognitieve ontwikkeling en ondersteuning

Er zijn aangepaste methoden en materialen beschikbaar gericht op zowel leren als gedrag. Zo is er voor leerlingen die dit nodig hebben sociale vaardigheidstraining of training om faalangst te verminderen beschikbaar.

Iedere leerling heeft een eigen eerste aanspreekpunt (mentor) en er zijn vertrouwenspersonen op de school.

De school heeft rollen en verantwoordelijkheden van interne ondersteuners vastgelegd. Er is kennis en ervaring op het gebied van handelingsgericht werken, er worden ontwikkelingsperspectieven voor de leerlingen gemaakt. Er is een functionaris voor de keuzebegeleiding.

Op school wordt aandacht besteed aan het aanleren van schoolse vaardigheden zoals agendabeheer, huiswerkvaardigheden, tas inpakken.

4. preventieve ondersteuning en curatieve zorg die de school (samen met ketenpartners) kan bieden

De school wil (samen met andere instellingen) leerlingen ondersteunen door problemen op te lossen en te voorkomen door middel van

- inzet van schoolmaatschappelijk werk / CJG-coach
- integrale aanpak ziekteverzuim, waarin alle partijen goed samenwerken
- goede communicatie met de leerplichtambtenaar en uitvoering van het regionaal verzuimprotocol

Een zorgcoördinator coördineert bovenstaande en andere activiteiten. De school neemt deel aan een met de ketenpartners gevormd multidisciplinair overleg (MDO of ZAT). Hierin wordt handelingsgericht samengewerkt met als doel de deelname van de leerling aan het reguliere onderwijs.

5. differentiatie

Docenten voldoen conform de Wet op de beroepen in het onderwijs (BIO) aan de competenties van de Stichting Beroepskwaliteit Leraren (SBL)⁴. De school biedt de docenten scholing aan om hun deskundigheid te bevorderen.

Docenten maken n.a.v. de onderwijsbehoeften van de leerling zo nodig aanpassingen in hun lessen op het gebied van o.a.

⁴ die competenties zijn: interpersoonlijk, pedagogisch, vakinhoudelijk, didactisch, organisatorisch competent, competent in het samenwerken met collega's en met de omgeving, competent in reflectie en ontwikkeling

- verschillende leervoorkeuren
- meer of minder dan gemiddelde cognitieve mogelijkheden
- specifieke psychologische of sociaal-emotionele kenmerken
- dyslexie en dyscalculie: de school heeft passende materialen en methodieken voor leerlingen met dyslexie of dyscalculie. In het dyslexie/dyscalculieprotocol is opgenomen hoe gesignaleerd en gediagnosticeerd wordt en tevens hoe wordt omgegaan met leerlingen met vastgestelde dyslexie of dyscalculie.

6. zorgvuldige overdracht

Bij leerlingen met extra onderwijs- of ondersteuningsbehoefte en bij op- en afstromende leerlingen vindt altijd een “warme” (=uitgebreide mondelinge) overdracht plaats. Hierbij gaat het om doorlopende leer- en ondersteuningslijnen, waarvan het ontwikkelingsperspectief een onderdeel is. Het betreft zowel de overstap van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs als de overstap van de ene vo-school naar de andere vo-school en de doorstroom naar het mbo/ hbo/ wo. Onderwijs- en ondersteuningsbehoeften worden in kaart gebracht en vastgelegd op basis van schriftelijke informatie bij de aanmelding, aangevuld met mondelinge informatie bij de warme overdracht en informatie van ouders.

7. registratie in een leerlingvolgsysteem

De school beschikt over een beveiligd digitaal systeem, waarin gegevens van de leerlingen beschikbaar zijn voor de medewerkers en (deels) voor de ouders. Het is een middel dat wordt ingezet om het handelingsgericht werken te ondersteunen, met als functies dossieropbouw en communicatie. In het leerlingvolgsysteem worden de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte, ontwikkeling en vorderingen van de leerling, interventies en geboden ondersteuning, verzuim en incidenten en samenwerking met ouders vastgelegd. Docenten en andere professionals zorgen dat zij bekend zijn met de inhoud van het leerlingvolgsysteem.

De school registreert de resultaten van ingezette acties en beoordeelt de effectiviteit en het rendement ervan. Met behulp van het leerlingvolgsysteem worden systematisch de uitstroom- en afstroomgegevens van de school bijgehouden.

8. fysieke toegankelijkheid van schoolgebouwen, aangepaste werk- en instructieruimtes

De scholen geven aan welke voorzieningen het gebouw heeft voor leerlingen met een fysieke beperking.

Er zijn onderwijsprogramma's die waar nodig zijn afgestemd op leerlingen met fysieke beperkingen en langdurig zieke leerlingen, bijv. aangepaste roosters en het thuis aanleveren van werk.

9. een protocol voor verpleegkundige en medische handelingen

Er is vastgelegd welke verpleegkundige en medische handelingen mogelijk en onmogelijk zijn, bijv. medicijnverstrekking, diabetesinjecties.

5.2 Ondersteuningsprofielen van de reguliere scholen

Elke afzonderlijke school heeft een *ondersteuningsprofiel* gemaakt. Dat is opgesteld vanuit het perspectief van de leerling, zijn/haar onderwijs- en ondersteuningsbehoefte, volgens het basisprincipe "Toewijzen Volgens Onderwijsbehoefte (TVO)".

De mogelijkheden, de onderwijsbehoeften en het ontwikkelperspectief van de leerling staan hierbij centraal. Handelingsgericht kijken, denken en werken vormt hiervan de basis: **wat** heeft de leerling nodig? **hoe** kan dat worden georganiseerd? **wie** zijn daarvoor nodig?

Tot het ondersteuningsprofiel van elke school behoort de hierboven beschreven basisondersteuning. Daarnaast bieden de scholen uit eigen middelen nog gespecialiseerde ondersteuning aan. Dit is aangegeven op zogenoemde "kruisjeslijsten", die op de website van het samenwerkingsverband staan (bijlage 1b). In de kruisjeslijsten is zichtbaar welke extra ondersteuning elke school kan bieden. In het ondersteuningsprofiel wordt aangegeven:

- expertise van het (ondersteunings)team voor wat betreft preventieve en lichte curatieve interventies, o.a.
 - opzet en reikwijdte van de ondersteuningsstructuur (hieronder valt ook de eigen invulling van de school van de interventies en voorzieningen in de basisondersteuning, die de beschrijving onder de kopjes "*basisondersteuning Zuid-Kennemerland*" overstijgt of daarvan afwijkt)
 - speciale onderwijsconcepten
 - speciale groepen of arrangementen binnen de school
 - hoe de school handelt bij signalen of problemen van leerlingen
 - hoe en wanneer de school andere trajecten inzet
 - professionele informatie-uitwisseling (privacy)
- hoe specifieke expertise van samenwerkende scholen wordt benut
- met welke ketenpartners de school samenwerkt
- afspraken met de gemeente over uitvoering van jeugdgerelateerde zorgtaken

De ondersteuningsprofielen van de scholen voor speciaal onderwijs worden 'diepteprofielen' genoemd; een korte beschrijving hiervan staat in § 7.2. De diepteprofielen zelf zijn te vinden op de website van het samenwerkingsverband.

5.3 Ontwikkelpunten

- monitoring
- evaluatie van het door het samenwerkingsverband aangereikte format van het ondersteuningsprofiel

6. EXTRA ONDERSTEUNING OP DE SCHOLEN

6.1 Trajectvoorziening: versterking van de basis

Zoveel mogelijk leerlingen nemen deel aan het onderwijs op reguliere vo-scholen. Voor leerlingen die dat nodig hebben heeft de school een passend ondersteuningsaanbod, zodat zij goed kunnen blijven presteren en het diploma kunnen halen. Zo wordt voorkomen dat leerlingen onnodig afstromen, uitvallen of thuis komen te zitten. Een sterke ondersteuningstructuur op de school is hierbij voorwaarde. Een goede basisondersteuning (zie hoofdstuk 5) is daarvan het fundament. Ter versterking van deze basisondersteuning heeft iedere school een trajectvoorziening en daarmee een breed ondersteuningsaanbod.

In ons samenwerkingsverband worden de trajectvoorzieningen beschouwd als het hart van passend onderwijs.

6.2 Uitwerking trajectvoorziening

Een trajectvoorziening is een interne voorziening op de school en een geïntegreerd onderdeel van de ondersteuningstructuur. De voorziening heeft altijd de volgende drie pijlers:

1. Begeleiding en ondersteuning van leerlingen
2. Coaching van docenten
3. Educatief partnerschap met de ouders: samenwerking en directe communicatielijnen

Trajectbegeleider

Aan elke trajectvoorziening is een trajectbegeleider verbonden, die leiding geeft aan de voorziening en zorgt dat de drie pijlers worden gerealiseerd. Om een trajectbegeleider te werven is een functieprofiel opgesteld. De vacature is als eerste uitgezet bij REC 3 en REC 4. Hierdoor is een flink aantal ambulant begeleiders aangenomen als trajectbegeleider. We hebben zo goed geschoolde en ervaren begeleiders kunnen aantrekken met expertise die goed aansluit bij de functie van trajectbegeleider.

Formatie voor de trajectbegeleider wordt gefaciliteerd door het samenwerkingsverband. Daarbij is de omvang van de formatie gerelateerd aan het leerlingaantal op de school en varieert van 0,4 fte tot 1 fte.

Inrichting van de trajectvoorziening

Iedere school bepaalt zelf hoe de voorziening voor de eigen school wordt ingevuld, met inachtneming van de drie pijlers en het doel dat zoveel mogelijk leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften het diploma op de eigen school behalen.

Daarbij hebben de scholen allereerst bepaald bij welke leerlingen met welke onderwijsbehoeften handelingsverlegenheid wordt ervaren: Wanneer lukt het niet meer met een leerling? Wat is daarvan de oorzaak? En wat is nodig om dat wél te kunnen?

Aan de hand van deze gegevens is de trajectvoorziening op maat voor de eigen school ingericht. Ruwweg zijn er twee organisatievormen te zien: een meer vaste groep en een flexibele (ambulante) vorm.

De pijlers

1 Begeleiding en ondersteuning van leerlingen

Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften die meer ondersteuning nodig hebben dan het basisaanbod behelst, worden door het interne zorgteam aangemerkt als trajectleerling. De trajectvoorziening levert maatwerk en professionele ondersteuning voor leerlingen met geformuleerde ondersteuningsbehoefte, zoals leerlingen die ondanks hun cognitieve niveau dreigen uit te vallen of af te stromen. Trajectleerlingen volgen zo veel mogelijk het lesrooster van de eigen klas. Als dat tijdens lessen of schoolmomenten nodig is, kunnen trajectleerlingen terugvallen op de trajectvoorziening voor extra ondersteuning en begeleiding. Per leerling wordt besproken om welke momenten dat gaat en worden er afspraken gemaakt wanneer de trajectvoorziening wordt ingezet. Als buiten deze afspraken om de trajectvoorziening wordt ingezet naar aanleiding van een probleemsituatie met de trajectleerling tijdens een vakles, dan wordt die situatie altijd nabesproken door de vakdocent en de trajectbegeleider.

Het zal duidelijk zijn dat een trajectvoorziening weinig lijkt op een gewone klas: leerlingen komen en gaan. Sommige scholen hebben een aparte trajectruimte, andere niet. De trajectruimte kan het ene moment vol zijn, een uur later zit er geen leerling en is er tijd voor bijvoorbeeld een observatie in de klas of een gesprek met ouders.

Streven is dat ondersteuning van de trajectvoorziening tijdelijk is. Doel is derhalve het weer volledig deelnemen aan de lessen van het eigen rooster.

Plaatsing in de trajectvoorziening betekent dat de school extra ondersteuning inzet voor een leerling. De wet schrijft voor dat hierbij een ontwikkelingsperspectief (OPP) wordt opgesteld waarin staat wat de te verwachten uitstroombestemming is en de onderbouwing daarvan.

Daarbij wordt in het ontwikkelingsperspectief handelingsgericht per leerling beschreven wat het directe doel is, wat de subdoelen zijn, wat de onderwijs- en ondersteuningbehoeften hierbij zijn, hoe de ondersteuning vanuit school, de thuissituatie en, indien van toepassing, de hulpverlening wordt ingezet en afgestemd en hoe deze geëvalueerd wordt. Ook het tijdpad en daarmee hoe lang de leerling gebruik zal maken van de trajectvoorziening wordt vastgesteld in het ontwikkelingsperspectief.

Vanzelfsprekend wordt in het ontwikkelingsperspectief ook de inzet van de hulpverlening vanaf het begin meegenomen. Vanuit de trajectvoorziening vindt in de ondersteuning aan de leerling de verbinding met ketenpartners plaats. Een integrale aanpak wordt nagestreefd. Daartoe wordt de ondersteuning op school en thuis afgestemd en zijn de lijnen kort. Een handelingsgerichte werkwijze is daarbij het uitgangspunt. Tussen school en hulpverlening wordt expertise uitgewisseld en de school krijgt handelingsgerichte adviezen.

In hoofdstuk 12 wordt dit verder uitgewerkt.

2 Coaching van docenten

De trajectvoorziening biedt expertise en ondersteuning aan docenten en school. Docenten kunnen bij de trajectbegeleider terecht voor informatie en advies over hoe om te gaan met de onderwijsbehoeften van de leerling en welke aanpak en ondersteuning het beste werkt. Ook kan de trajectbegeleider in de klas de interactie tussen docent en leerling observeren en door het geven van gerichte handelingadviezen en feedback de docent ondersteunen.

Een leerling met specifieke onderwijsbehoeften wordt door verschillende docenten anders ervaren. Waar de ene docent het lastig vindt om een leerling les te geven speelt dat voor een andere docent minder. De trajectbegeleider kan er een bijdrage aan leveren dat docenten ervaringen en “good practices” met elkaar delen en van elkaar leren.

3 Educatief partnerschap met de ouders: samenwerking en directe communicatielijnen

Samen met ouders wordt besloten tot plaatsing in de trajectvoorziening. Het opstellen van het ontwikkelingsperspectief gebeurt in samenspraak met ouders en ouders zijn nauw betrokken bij de evaluaties. Voor ouders is de trajectbegeleider, naast de mentor, een vast aanspreekpunt en samenwerkingspartner in de ondersteuning van hun kind. Hierdoor ontstaat er meer rust en basisveiligheid bij ouder en leerling.

In het plan van aanpak wordt uitgegaan van de driehoek school-ouders-leerling. Alle beschikbare informatie, ervaring en kennis wordt bij elkaar gelegd. Wat gaat goed? Waar moet extra ondersteuning bij geboden worden? Op welke wijze? Wat biedt de trajectvoorziening hierin? Wat kan er thuis gebeuren? En wat wordt er van de leerling verwacht? Door vervolgens in de praktijk de communicatielijnen heel kort te houden worden - zo is al gebleken - mooie resultaten geboekt.

6.3 Pilot Trajectgroepen

De trajectvoorzieningen hebben al een wat langere geschiedenis in Zuid-Kennemerland.

In de schooljaren 2010/2011 en 2011/2012 hebben zes havo/vwo-scholen en een vmbo-school meegedaan aan de pilot “trajectgroepen”. Met subsidie (Plusvoorziening) en door lgf-gelden te clusteren, konden deze scholen een trajectgroep starten met als doel de afstroom en voortijdige uitstroom tegen te gaan. Tijdens de looptijd van de pilot is vanuit de subsidie een halve formatie per school bekostigd. De andere helft kwam uit rugzakgeld van de school, aangevuld met geclusterde ambulante begeleiding vanuit het REC 4.5.

Opzet was dat zowel geïndiceerde Cluster 4-leerlingen als niet-geïndiceerde leerlingen konden participeren. Met niet-geïndiceerde leerlingen werd bedoeld leerlingen die door gestapelde problematiek dreigen uit of af te stromen, hoewel zij het cognitieve niveau hebben om het diploma te halen.

Vooruitlopend op de Wet Passend Onderwijs en de afschaffing van “rugzakjes” kon zo al ervaring op worden gedaan met het signaleren en bieden van ondersteuning aan leerlingen zonder een diagnose maar wel met extra onderwijsbehoeften.

De trajectgroep moest bijdragen aan het tegengaan van af- en uitstroom door het bieden van extra begeleiding aan leerlingen met problemen, handelingsadvisering en ondersteuning aan docenten en door nauw samen te werken met ouders.

Het samenwerkingsverband heeft gedurende de pilot trajectondersteuning ingezet. Deze groep

bestond uit drie trajectondersteuners die de volgende taken hadden:

- het begeleiden van het proces bij het opstarten van de trajectgroepen op de scholen;
- het maken van het plan en zorgen dat alle stappen zorgvuldig werden doorlopen;
- het geven van informatie en voorlichting aan docenten, leerlingen en ouders in de startfase
- het adviseren t.a.v. professionalisering van de interne ondersteuningsstructuur in relatie tot de trajectgroep
- coachen van de trajectbegeleiders

overkoepelend voor de trajectgroepen:

- het signaleren van knelpunten, het aandragen van oplossingen
- het scheppen van voorwaarden voor de trajectbegeleiders om ervaringen uit te wisselen en van elkaar te leren
- monitoren en evalueren van de pilot

De pilot is zeer positief geëvalueerd. De pilotscholen gaven aan dat ze leerlingen beter konden ondersteunen en daarmee behouden voor het reguliere onderwijs. Ouders zeiden tevreden te zijn, vooral over de directe lijnen met de trajectbegeleiding, de planmatige aanpak en de samenwerking hierin. Ouders van leerlingen met een rugzak gaven om die reden aan de voorkeur voor deze vorm van begeleiding te hebben boven die van de ambulante begeleiding.

De conclusie uit de pilot was unaniem dat er, om passend onderwijs te realiseren, een trajectvoorziening (de nieuwe naam voor trajectgroep) komt op alle vo-scholen ter versterking van de ondersteuningsstructuur met inachtneming van de drie pijlers. Door deze keuze is in wezen de kern van de ondersteuning op alle vo-scholen gelijk, want alle scholen bieden met een trajectvoorziening een breed ondersteuningsaanbod.

In schooljaar 2012/2013 is op nagenoeg alle vo-scholen een trajectvoorziening gestart waarin REC4- en soms ook REC3-leerlingen worden geplaatst en daarnaast ook leerlingen met extra onderwijsbehoeften.

Trajectondersteuning wordt vanuit het samenwerkingsverband gecontinueerd ter ondersteuning van de trajectbegeleiders en de school (zie taken hierboven). De consulenten Passend Onderwijs van het samenwerkingsverband verzorgen deze ondersteuning. Met elkaar brengen zij zowel de expertise van REC3 als van REC4 in de school. Iedere school heeft zijn eigen vaste trajectondersteuner.

6.4 Kaderplannen

Voorwaarde voor de start van een trajectvoorziening is dat er een plan, het kaderplan, is opgesteld waarin de trajectvoorziening beschreven wordt.

Pas als voor dit kaderplan voldoende draagkracht bestaat binnen de school (ter beoordeling van het management) en zowel het management als samenwerkingsverband akkoord kunnen zijn met de inhoud, kan de trajectvoorziening praktisch uitgewerkt en ingevuld worden in een werkplan.

In het kaderplan worden de volgende punten uitgewerkt:

- a. het doel van de trajectvoorziening (algemene doel vertaald naar de eigen school);
- b. beschrijving van de problematiek en de wijze waarop de trajectvoorziening kan bijdragen aan problematiek binnen de school;

- c. trajectvoorziening in relatie tot ondersteuningsstructuur: wijze van inbedding in de ondersteuningsstructuur; onder wie de trajectbegeleider gaat vallen; relevante verbeterpunten voor de interne ondersteuningsstructuur;
- d. locatie van de trajectvoorziening: waar binnen de school? hoeveel ruimte?
- e. taakomschrijving trajectbegeleider (er is een taakomschrijving beschikbaar, in grote lijnen akkoord); profiel (wat voor iemand past in de schoolorganisatie en bij de ondersteuningsstructuur?); aanstelling (een of twee personen?);
- f. bepalen van de trajectleerlingen: wie gaat dit bepalen? Wat zijn uitgangspunten?
- g. bepalen met wie moet worden gecommuniceerd, op welke wijze en wanneer (docenten, ouders, medezeggenschapsraad, schoolplan);
- h. globaal tijdpad;
- i. financieel plan (grote lijnen).

Het kaderplan wordt onder leiding van de trajectondersteuners jaarlijks geëvalueerd en bijgesteld. In het ondersteuningsprofiel van de school is een korte omschrijving opgenomen van de inrichting van de trajectvoorziening. Op de websites van iedere school en van het samenwerkingsverband zijn de volledige kaderplannen te lezen.

6.5 CJG-coaches

Wanneer de ondersteuningsbehoefte van de leerling niet onderwijsgerelateerd is, maar gericht is op opvoed- en opgroeiproblematiek kan op een aantal scholen, waaronder twee pilotscholen (Mendelcollege en Haarlem College), aan de driehoek school-ouders-leerling een CJG-coach toegevoegd worden. Naast een adviserende en coachende rol naar de docenten vervult de CJG-coach richting het gezin de volgende functies:

- naast gezin en jeugdigen staan: gezamenlijke vraagverheldering
- de volgende vragen beantwoorden: wat kun je zelf, wat kan je omgeving, wat kan ik, moeten we er iemand bijhalen
- eigen netwerk en vrijwilligers betrekken
- zelf ondersteuning/hulp bieden
- basisdiagnostiek/triage waar nodig met behulp van expertiseteam
- specialistische hulp erbij halen
- casusregie: één gezin, één plan
- vinger aan de pols
- inschatten veiligheid

6.6 Onderwijsarrangementen

Het kan voorkomen dat vanuit de trajectvoorziening een leerling niet passend ondersteund kan worden. Dit kan het geval zijn bijvoorbeeld als een leerling langdurig ziek is of als een leerling een speciale aanpassing of extra materialen nodig heeft. Soms moet specifieke expertise worden ingezet. Het samenwerkingsverband kan in zo'n geval een onderwijsarrangement toewijzen. De procedure hiervoor is beschreven in hoofdstuk 7.

6.7 Cluster 1

Cluster 1 is bedoeld voor leerlingen met een visuele beperking. In ons samenwerkingsverband zijn dat er momenteel 12, waarvan er 8 in het reguliere onderwijs geplaatst zijn en 4 op een speciale Cluster1-school buiten de regio zitten.⁵

Cluster 1 streeft ernaar dat zoveel mogelijk leerlingen met een visuele beperking onderwijs volgen op een reguliere school, met ambulante begeleiding. Deze AB'ers geven ondersteuning op maat aan de leerlingen en de leraren, waarvoor zij afspraken maken met de school en met de ouders. De afspraken worden vastgelegd in het ontwikkelingsperspectief. De onderwijsbehoeften van de leerling zijn richtinggevend voor de ondersteuning.

In goede samenwerking met de samenwerkingsverbanden po en vo wordt gewerkt aan verbetering en vernieuwing van het ondersteuningsaanbod. Dat moet leiden tot een eigentijdse manier van werken, die optimaal inspeelt op de vragen en behoeften van reguliere scholen.

Het wettelijk kader van Passend Onderwijs biedt ruimte om arrangementen samen te stellen waarin regulier en speciaal onderwijs worden gecombineerd. Dit maakt het mogelijk om maatwerk te leveren.

6.8 Cluster 2

Cluster 2 is bedoeld voor leerlingen met spraak- en taalmoeilijkheden en voor leerlingen met een stoornis in het autistisch spectrum waarbij de focus ligt op communicatie. Er zijn in de regio 26 Cluster2-leerlingen, waarvan er 18 met een rugzakje in het reguliere onderwijs en 8 op een speciale Cluster2-school zitten⁵.

Met Passend Onderwijs wordt ook Cluster 2 heringericht. De indicatie Cluster 2 blijft bestaan en daarmee zullen nog steeds leerlingen uit Cluster 2 met een rugzak deelnemen aan het reguliere onderwijs. De huidige regeling, waarbij de vo-school een schooldeel van de rugzak ontvangt en ambulante begeleiding wordt ingezet, vervalt.

Om passende ondersteuning te kunnen bieden aan leerlingen met een auditieve en/of communicatieve beperking doet de vo-school een beroep op de Stichting Orion, vso-Cluster 2 in Amsterdam⁶. Stichting Orion heeft expertise op het vlak van onderwijs en begeleiding aan Cluster2-leerlingen. De vo-school, Stichting Orion en ouders trekken samen op om vast te stellen wat de inzet en het aanbod van Orion kan en zal zijn om een passend aanbod voor de leerling waar te kunnen maken. Zie ook §14.9.

6.9 Informatie

- Kaderplannen van de vo-scholen: op de site van elke school (zie voor de websites § 3.2 en document 1b)
- Filmpje trajectvoorzieningen site passend onderwijs
<http://www.passendonderwijs.nl/praktijkvoorbeeld/trajectum-ichthus-lyceum-driehuis/>
- Brochure trajectvoorzieningen
<http://www.passendonderwijs.nl/nieuws/brochures-over-passend-onderwijs-in-het-vo/>

⁵ Bron: www.passendonderwijs.nl/kengetallen-2012/

⁶ Stichting Orion zal opgaan in een nieuw te vormen instelling voor landelijk speciaal onderwijs aan auditief en/of communicatief beperkte leerlingen.

7. EXTRA ONDERSTEUNING BUITEN DE REGULIERE SCHOOL

7.1 Ondersteuningsprofielen vso-scholen (diepteprofielen)

Niet elke leerling kan een passend onderwijs- en ondersteuningsaanbod krijgen in het regulier onderwijs. Speciaal onderwijs kan de juiste oplossing zijn. Onderdeel van het dekkend aanbod in onze regio zijn drie Cluster3-scholen en twee Cluster4-scholen:

- dr. A. van Voorthuysenschool: Cluster 3 voor zeer moeilijk lerenden (ZML)
- Mytylschool de Regenboog: Cluster 3 voor leerlingen met een motorische beperking
- de Schelp: Cluster 3 voor zeer moeilijk lerende kinderen (ZMLK)
- het Molenduin: Cluster 4 voor leerlingen met ernstige gedragsproblemen op praktischschoolniveau
- prof. dr. Gunningschool: Cluster 4 voor leerlingen met ernstige gedragsproblemen. Op de hoofdvestiging wordt vmbo (beroepsgerichte en theoretische leerweg) aangeboden; op de vestiging Gunning op de Daaf Geluk vmbo (kaderberoepsgerichte en theoretische leerweg) en havo.

Het speciaal onderwijs dat op deze scholen geboden wordt is beschreven in de diepteprofielen die op de website www.swv-vo-zk.nl/ondersteuningsplan zijn opgenomen als documenten 4 a t/m e.

Twee scholen voor speciaal onderwijs zullen binnenkort aansluiten bij het samenwerkingsverband, namelijk:

- 'Heliomare' van de Stichting Heliomare Onderwijs voor leerlingen met een beperking: zeer moeilijk lerenden (ZML), lichamelijk (LG) en meervoudig gehandicapten (MG) en langdurig zieken (LZ);
- 'De Waterlelie' van de Stichting Epilepsie Instellingen Nederland (SEIN) voor leerlingen met epilepsie en verwante aandoeningen.

7.2 Bovenschoolse tussenvoorziening: +VO

Wanneer het ondersteuningsaanbod van een school onvoldoende aansluit op de ondersteuningsbehoefte van een leerling, kan een onderdeel van het ontwikkelingsperspectief worden uitgevoerd bij de bovenschoolse tussenvoorziening, genaamd +VO. De uiteindelijke vormgeving van de +VO wordt uitgewerkt door een werkgroep; op basis van voortschrijdend inzicht wordt het aanbod van de +VO, zoals hieronder beschreven, mogelijk aangepast.

De +VO komt voort uit de reeds bestaande voorzieningen Rebound, Op de Rails, Herstart en het stagetraject Rotonde. De +VO is volgens de terminologie van de Inspectie voor het Onderwijs een orthopedagogisch-didactisch centrum (OPDC) 'nieuwe stijl' en zal aan de eisen die de Inspectie stelt beantwoorden. Dat houdt onder meer in dat leerlingen maximaal twee jaar ondersteund worden in de +VO en daar vanaf drie maanden na de start (of eerder) een volwaardig onderwijsprogramma volgen. De +VO heeft als doel elke leerling een passend onderwijsperspectief te bieden en schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten tegen te gaan. De leerling blijft ingeschreven op de reguliere school. Onderwijs staat binnen +VO centraal waarmee we een doorlopend onderwijs aanbod realiseren en de kans op het behalen van het diploma vergroten.

De +VO is toegankelijk voor alle leerlingen van vo-scholen binnen het samenwerkingsverband vo Zuid-

Kennemerland, na toewijzing volgens de procedure van het samenwerkingsverband.

Bij plaatsing wordt voor elke leerling op de +VO de vraag gesteld:

“De leerling kan het nog niet en wat is er voor nodig om te zorgen dat de leerling het wel kan?”

Om met elke leerling te werken naar een passend perspectief, bestaande uit terug- en doorstroommogelijkheden naar vo, vso en mbo, wordt onderwijs en ondersteuning op maat geboden. De onderwijsbehoeften en de ondersteuningsbehoeften van de leerling staan daarbij centraal. Samen met het maatwerktraject worden zij gevolgd en geborgd in het ontwikkelingsperspectief.

Om voor elke leerling maatwerk te kunnen leveren werkt +VO nauw samen met ouders, de school van herkomst en ketenpartners.

+VO biedt expertise op het gebied van:

- observatie & diagnostiek
- handelingsgerichte en oplossingsgerichte werkwijzen
- (kort)tijdelijke plaatsing
- begeleiding op maat wanneer een leerling terug- of doorstroomt naar vo, vso of mbo

Bovenstaande punten worden verder beschreven in het ondersteuningsprofiel van de +VO (document 5).

De aanmelding voor bovenschoolse ondersteuning wordt gedaan door het bevoegd gezag van de school door middel van een aanvraag bij het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband heeft hiertoe een commissie ingesteld (de schakelcommissie) waar besluitvorming plaatsvindt over de toewijzing. Zie hiervoor §7.3.

7.3 Toewijzen volgens ondersteuningsbehoefte (TVO)

Voor de toewijzing van bovenschoolse ondersteuning is een procedure ontwikkeld⁷ die is opgesteld vanuit de volgende uitgangspunten:

- Doel: *toewijzen* van extra ondersteuning in plaats van indiceren, vanuit een handelingsgericht kader;
- transparante, navolgbare en controleerbare werkwijze;
- leidend hierin zijn de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften maar ook de mogelijkheden van de leerling en bevorderende factoren. Deze worden nauwkeurig geformuleerd met als doel het ondersteuningsaanbod hier zo goed mogelijk op aan te sluiten;
- altijd in samenspraak met ouders, vanuit educatief partnerschap;
- met nadruk op het voortraject, dat wil zeggen: het verkrijgen van duidelijkheid en overeenstemming over het gewenste aanbod en perspectief vindt plaats op de school. Ook dit gebeurt in gezamenlijkheid (school, ouders, betrokken ketenpartners, leerling) met een integrale aanpak. Het multidisciplinair overleg (MDO) op de school krijgt hierin een nadrukkelijke rol. Voorwaarde voor toewijzing is een zorgvuldig doorlopen ondersteuningsroute op de school.

De consulenten van het schakelloket van het samenwerkingsverband ondersteunen de scholen bij

⁷ De volledige procedure “Van overnemen naar versterken” is als bijlage A bij dit ondersteuningsplan gevoegd (p. 71 vv).

het goed en volledig doorlopen van de verschillende stappen van de ondersteuningsroute en adviseren bij de verwijspprocedure.

De afleverende school vult een aanmeldingsformulier in, waarin de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte en het ontwikkelperspectief van de leerling worden aangegeven. Dit gebeurt handelingsgericht, dat wil zeggen dat er naar de belemmerende maar vooral ook naar de bevorderende factoren wordt gekeken. Ook de reeds geboden ondersteuning wordt beschreven. De school bepaalt of zij op de gewenste ondersteuningsvraag een passend antwoord kan bieden en vertaalt deze ondersteuningsvraag in directe en haalbare handelingsuggesties. De uitvoering hiervan wordt binnen de ondersteuningsstructuur van de school geregeld. Het ontwikkelingsperspectief laat zien waar naartoe gewerkt wordt en aan welke instroomeisen een leerling moet voldoen om succesvol te zijn in het vervolgonderwijs. Ouders worden hier steeds bij betrokken. Nadat de leerling het +VO-traject doorlopen heeft, onderzoekt de ontvangende (nieuwe) school op basis van het ontwikkelingsperspectief en in samenspraak met ouders en leerling welke onderwijsondersteuning geboden kan worden.

Indien er sprake is van ondersteuning in de thuissituatie en er is afstemming nodig, dan wordt gevraagd aan de ouders om het contact tussen school en de betrokken hulpverlener van het gezin tot stand te brengen.

Toelating en zorgplicht

De ontvangende school neemt een besluit over toelating. In alle gevallen ontvangen de ouders/verzorgers schriftelijk bericht over het besluit van de school, inclusief een onderbouwing. Als de school het kind niet toelaat, zoekt de school – na overleg met de ouders – een andere, meer passende school.

Zoals beschreven in de wet hebben scholen de plicht om, na schriftelijke aanmelding door ouders, de leerling binnen zes weken aan te nemen of een plek aan te bieden op een andere school waar de leerling wel geplaatst kan worden. De school mag deze termijn één keer met maximaal vier weken verlengen. Als het niet lukt binnen die termijn een passende school te vinden wordt de leerling ingeschreven op de aangemelde school (eerste aanmelding na het basisonderwijs) of blijft de leerling ingeschreven op de school van herkomst (binnen het voortgezet onderwijs). Scholen hebben geen opnameplicht, maar als gevolg van de zorgplicht wel de verplichting om het kind zelf toe te laten of, indien dat gezien de extra ondersteuningsbehoeften niet mogelijk is, een andere passende onderwijsplek aan te bieden.

De zorgplicht geldt in een aantal gevallen niet: als de school waar het kind is aangemeld vol is, of indien de ouders weigeren de grondslag van de school te onderschrijven (ontwerp artikel 40 lid 6 WPO en soortgelijk in WVO en de WEC). In het voortgezet onderwijs moet het bevoegd gezag eerst beoordelen of een kind voldoet aan de vooropleidingseisen, gesteld in het Inrichtingsbesluit WVO. Voldoet het kind daaraan niet (bijvoorbeeld, een vmbo-leerling meldt zich aan op een vwo), dan is de zorgplicht niet van toepassing.

Multidisciplinair Overleg (MDO)

Binnen de interne ondersteuningsstructuur van de vo-school vindt de voorbereiding plaats voor het proces om te komen tot de aanvraag. De voorbereiding bestaat uit dossieropbouw en eventueel aanvullend onderzoek, een MDO, benodigde toestemming en het invullen van een digitaal

aanmeldformulier. Een MDO is een multidisciplinair overleg met de school, ouders, de leerling zelf, en andere direct betrokkenen (bijvoorbeeld leerplicht, CJG-coach of hulpverlening). In het MDO worden de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling en de mogelijke oplossingen gezamenlijk geformuleerd. Bij dit MDO sluit een technisch voorzitter vanuit het samenwerkingsverband aan om dit proces te ondersteunen. Het MDO formuleert een **pre-advies** met betrekking tot de gewenste ondersteuning. Doordat het proces om te komen tot een pre-advies voor de gewenste bovenschoolse ondersteuning op de school plaatsvindt, worden besluiten genomen dicht bij het primaire proces en komt de verantwoordelijkheid hiervan meer bij de school te liggen, uiteraard met de betrokkenheid van ouders, leerling en de andere MDO-deelnemers.

De Schakelcommissie

De Schakelcommissie bestaat uit een onafhankelijk voorzitter, een of meerdere deskundigen (waarbij voldaan wordt aan de wettelijke eisen hiervoor) van het samenwerkingsverband, een partner vanuit het regulier voortgezet onderwijs alsook van het voortgezet speciaal onderwijs en leerplicht. Andere deskundigen worden op basis van de benodigde deskundigheid geraadpleegd.

De commissie zal de aanvraag van de school voor de leerling bestuderen en bespreken op basis van onderwijs en ondersteuningsbehoeften om tot een juiste afweging te komen. Daaraan gekoppeld wordt bekeken welke vorm van ondersteuning voor de leerling het meest passend en gewenst zal zijn, een toewijzing vso (**toelaatbaarheidsverklaring vso** of **TLV** genaamd), +VO of een onderwijsarrangement. Voorbeelden van onderwijsarrangementen zijn: extra ondersteuning op het vavo voor leerlingen met een UBO⁸, onderwijs(zorg)arrangementen in combinatie met externe instanties, leerwerktrajecten bij Perspectief.

De Schakelcommissie van het samenwerkingsverband geeft schriftelijke advies/toewijzing aan (het bevoegd gezag van) de school waar onder meer in vermeld staat:

- het advies met onderbouwing
- de startdatum van de toewijzing voor +VO, onderwijsarrangement of toelaatbaarheidsverklaring vso
- de einddatum van de toewijzing voor +VO, onderwijsarrangement of toelaatbaarheidsverklaring vso
- het overeengekomen bekostigingsniveau van de ondersteuning: categorie 1, 2 of 3 bij het toekennen van een toelaatbaarheidsverklaring van zware ondersteuning
- eventuele (vervolg)afspraken

De school informeert vervolgens de leerling, ouders en eventueel andere betrokkenen.

Overige routes voor toelaatbaarheidsverklaringen tot vso

Behalve leerlingen afkomstig uit het regulier voortgezet onderwijs kunnen leerlingen ook instromen binnen het vso volgens onderstaande routes:

route 1: leerling afkomstig uit het basisonderwijs

route 2: leerling afkomstig uit het (primair) speciaal onderwijs

route 3: leerling afkomstig uit het particulier voortgezet onderwijs

⁸ Leerlingen die nog geen 18 jaar zijn maar onderwijs volgen op het vavo (= volwassenonderwijs, onderdeel van het ROC), blijven ingeschreven op de vo-school. Voor hen wordt een uitbestedingsovereenkomst (UBO) met het ROC gesloten.

route 4: verhuisleerling, voor wie speciaal voortgezet onderwijs geadviseerd wordt

route 5: leerling afkomstig uit een plaatsbekostigde setting⁹, voor wie de
behandeling stopt en speciaal voortgezet onderwijs geadviseerd wordt

Voor leerlingen voor wie vso evident is, wordt een afgeslankte procedure uitgevoerd. De verwachting is dat dit voor een groot deel van de leerlingen afkomstig uit het speciaal onderwijs zal gelden. Voor die groep leerlingen is wellicht alleen overleg nodig over categoriezwaarte.

Route 1 en 2: Leerling afkomstig uit het basisonderwijs of (primair) speciaal onderwijs voor wie om een toelaatbaarheidsverklaring vso wordt gevraagd

Als het basisonderwijs of (primair) speciaal onderwijs heeft vastgesteld dat de extra ondersteuning niet toereikend zal zijn op een reguliere school voor voortgezet onderwijs zal er in multidisciplinair overleg met alle betrokkenen (leerling, ouders, leerkracht, IB'er of CvB) besloten worden of een aanvraag voor een toelaatbaarheidsverklaring bij het samenwerkingsverband vo zal worden gedaan. Het samenwerkingsverband vo is van de situatie van deze leerling op de hoogte en legt de instemming met dit besluit schriftelijk vast. Het bevoegd gezag van de school zet de procedure voor het aanvragen van een toelaatbaarheidsverklaring voor het voortgezet speciaal onderwijs in gang. De afleverende school is verantwoordelijk voor het hele proces om te komen tot een toelaatbaarheidsverklaring; het MDO en het invullen van het digitale aanmeldformulier van de schakelcommissie van samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Zuid-Kennemerland.

Een uitgebreide beschrijving van de toelatingsprocedure "Van overnemen naar versterken"- een passend onderwijstraject voor elke leerling. Advies en toewijzing van bovenschoolse ondersteuning" is als bijlage A bij dit ondersteuningsplan gevoegd.

7.4 Ontwikkelpunten en informatie

- toelaatbaarheidsverklaringen in bijzondere situaties (routes 3 t/m 5)
- afgeslankte procedure voor Cluster3- leerlingen voor wie een route vso evident is
- procedure verlenging (tlv)
- opzetten mediation bij verschillen van mening
- inrichten adviescommissie bezwaarschriften
- uitwerking van de onderwijsarrangementen
- uitwerking van de onderwijs(zorg)arrangementen samen met jeugdhulp
- uitwerking van de procedure en het beleid met betrekking tot de terugplaatsing of overplaatsing naar het vo van leerlingen van scholen voor vso voor wie de periode van de toelaatbaarheidsverklaring is verstreken

⁹ Een plaatsbekostigde setting betreft jongeren uit justitiële inrichtingen en gesloten jeugdzorg, die automatisch een TLV krijgen.

8. PRAKTIJKONDERWIJS EN LEERWEGONDERSTEUNING

8.1 De Permanente Commissie Leerlingzorg (PCL)

De PCL, die volgens een reglement te werk gaat¹⁰, werkt nauw samen met de afzonderlijke toelatingscommissies van de scholen en de RVC in de regio. De PCL is samengesteld uit vertegenwoordigers van de toelatingscommissies van de aangesloten scholen. De directeur van het samenwerkingsverband is voorzitter. Een diagnosticus/ambtelijk secretaris bereidt de vergaderingen voor. In het bestuurlijk overleg is afgesproken dat de uitspraken van de PCL een bindend karakter hebben.

De taken van de PCL zijn:

- Het toekennen van zorgbudgetten aan leerlingen zonder lwoo-beschikking;
- Monitoren van leerlingen met een extra onderwijs- en ondersteuningsbehoefte en advisering;
- Signaleren van problematiek in de verwijzing, plaatsing en opvang van leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte;
- Beroepscommissie bij plaatsing;
- Uitspraken bij twijfel van de toelatingscommissie, ouders of verwijzende school;
- Geven van adviezen bij switchende leerlingen van lwoo naar PrO en omgekeerd;
- Bespreken van leerlingen die qua scores zowel in het lwoo als in het PrO passen;
- Oplossen van procedurele problematiek in de toelating.

8.2 Scholen voor PrO en lwoo in het samenwerkingsverband

In de regio zijn drie scholen voor praktijkonderwijs (PrO). In Haarlem zijn dat "Oost ter Hout" School voor Praktijkonderwijs en praktijkcollege de Schakel. In Velsen is dat het Tender College, een school voor zowel vmbo/lwoo als voor praktijkonderwijs. Het Tender College heeft ook een zogeheten combiklas voor PrO-leerlingen die mogelijk vmbo aankunnen.

In totaal zijn er 11 vmbo-scholen die leerwegondersteunend onderwijs (lwoo) aanbieden, zowel brede vmbo's met de beroepsgerichte leerweg en de theoretische als categorale mavo's. Drie van deze scholen, het Tender College, de Daaf Gelukschool en de Paulusmavo nemen uitsluitend leerlingen aan met een lwoo-beschikking of een zorgbudget. Op deze scholen werd vroeger svo-lom aangeboden. Bij deze scholen zijn alle klassen klein en is er een krachtig en uitgebreid ondersteuningsaanbod. De meeste leerlingen waarvoor de PCL een individueel zorgbudget afgeeft gaan naar een van deze drie scholen.

Onderstaande tabel geeft de aantallen lwoo en PrO weer van leerlingen die binnen de regio Zuid-Kennemerland wonen. Op de scholen van het samenwerkingsverband zitten ook leerlingen die buiten de regio wonen, die aantallen zijn dus wat hoger (zie § 3.1).

	Z-K	Z-K	landelijk
Aantal lwoo	1.792	9,49 %	10,69 %
Aantal PrO	393	2,08 %	2,85 %
Aantal ind. zorgbudgetten 11/12	85	0,45 %	
Totaal aantal leerlingen in het vo in Zuid-Kennemerland:	18.928		

¹⁰ op te vragen bij het samenwerkingsverband en in te zien op de website www.swv-vo-zk.nl

8.3 De toekomstige situatie van lwoo en PrO

De staatssecretaris Sander Dekker heeft d.d. 5 april 2013 een hoofdlijnenbrief lwoo en PrO geschreven aan de Tweede Kamer waarin hij de in het regeerakkoord aangekondigde maatregelen voor lwoo en PrO nader uitwerkt. Hieruit blijkt dat het plan is om lwoo en PrO onder te brengen in het stelsel van Passend Onderwijs vanaf schooljaar 2015-2016 en te integreren in het samenwerkingsverband Passend Onderwijs. De voorgenomen maatregelen zullen gepaard gaan met een bezuiniging en de middelen voor lwoo en PrO worden gebudgetteerd.

Meer informatie is te vinden op:

<http://www.passendonderwijs.nl/wp-content/uploads/2013/04/Hoofdlijnenbrief.pdf>

De voorgenomen maatregelen hebben consequenties voor de samenwerkingsverbanden. Zo komt de verantwoordelijkheid voor het ondersteuningsbudget lwoo en PrO hier te liggen. Ook het indiceren (toewijzen) van lwoo en PrO betekent een flinke extra taak voor het samenwerkingsverband. Dit gaat bovendien gepaard met een vermindering op het budget van het samenwerkingsverband als gevolg van de bezuiniging op lwoo en PrO.

De integratie van lwoo en PrO in Passend Onderwijs wordt door het samenwerkingsverband als logisch ervaren. Passend onderwijs betekent dat in de toewijzing van extra ondersteuning de onderwijsbehoeften van de leerling leidend zijn. We kijken dus niet meer naar wat een leerling **heeft** maar wat een leerling **nodig** heeft. De wijze waarop de RVC indiceert, namelijk op basis van wat een kind heeft, sluit hier niet bij aan. In het onderbrengen van lwoo en PrO bij het samenwerkingsverband zien wij dan ook mogelijkheden en kansen.

8.4 Ontwikkelpunten

De voorgenomen maatregelen zijn nog maar kort bekend en nog niet definitief. De verwachting is dat eind 2013 het wetsvoorstel ingediend wordt bij de Tweede Kamer.

Beleid t.a.v. de verantwoordelijkheden is dan nog niet gemaakt.

Eerst zal het komende schooljaar onderzoek worden gedaan naar de wijze waarop de lwoo-middelen nu worden ingezet op de scholen en wat de opbrengsten daarvan zijn.

Voorts zullen er op bestuursniveau afspraken gemaakt moeten worden over de verdeling van de ondersteuningsmiddelen lwoo en PrO.

In een werkgroep zal op basis van deze gegevens beleid op dit thema verder worden uitgewerkt.

- Beleid integratie lwoo/PrO in het samenwerkingsverband en de uitwerking daarvan
- Hoe kan de expertise van de PCL behouden blijven en geïntegreerd worden in de werkwijze van het samenwerkingsverband binnen Passend Onderwijs?

9. DOORLOPENDE LEER- EN ONDERSTEUNINGSLIJNEN

9.1 Uitgangspunten

Zowel basisonderwijs als voortgezet- en beroepsonderwijs wil passend onderwijs bieden. Om dit zorgvuldig te doen moeten ook de overgangen tussen deze verschillende onderwijstypen vloeiend zijn. Niet alleen op didactisch niveau moeten de scholen op elkaar aansluiten, ook wat betreft de extra ondersteuning moet dit naadloos zijn. Hierin speelt een warme en handelingsgerichte overdracht een cruciale rol, ondersteund door het ontwikkelingsperspectief van leerlingen met extra onderwijsbehoeften.

Op didactisch niveau kunnen soms algemene afspraken volstaan, maar bij leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften is het van belang dat er zorgvuldig wordt gekeken naar de verschillende mogelijkheden en dat er duidelijke afspraken gemaakt worden over de toeleiding en overdracht. De kans op een doorlopende en succesvolle schoolloopbaan wordt op deze manier vergroot en de kans op uitval verkleind.

Samenwerken

Iedere overgang in het onderwijs is een grote stap en een belangrijke mijlpaal in het leven van leerlingen. De onderwijsorganisaties hebben weliswaar veel overeenkomsten maar de culturen verschillen van elkaar en de leeromgeving is wezenlijk anders. Met name voor de meer kwetsbare leerlingen brengt de overstap risico's met zich mee. Daar komt bij dat de overstap samenvalt met een andere fase van ontwikkeling waar leerlingen in terechtkomen.

De samenwerkingsverbanden po en vo zien het als een gezamenlijke verantwoordelijkheid om de voorwaarden te scheppen de overstap in de praktijk zo goed mogelijk te laten verlopen. Juist omdat onze organisaties verschillend zijn georganiseerd moet goed worden afgestemd en moeten de lijnen kort zijn.

Om dit te bewerkstelligen gaan de samenwerkingsverbanden vo en po in Zuid-Kennemerland fysiek bij elkaar zitten. Zo vormen ze letterlijk en figuurlijk een brug waarmee de stap tussen het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs makkelijker genomen wordt. Mogelijke knelpunten kunnen zo snel gesignaleerd én opgelost worden.

De tweede belangrijke samenwerkingspartner is het samenwerkingsverband po IJmond e.o. Leerlingen uit de IJmond (Velsen) stromen meestal door naar scholen van het samenwerkingsverband vo Zuid-Kennemerland. Daarom zal een goede inhoudelijke afstemming ook hier zeer belangrijk zijn.

Voor de aansluiting vo-mbo is in deze regio het Nova College de samenwerkingspartner. Dit ROC en het samenwerkingsverband trekken intensief samen op om de doorlopende leer- en ondersteuningslijnen te bewerkstelligen en daarmee een sluitende aanpak te realiseren.

9.2 Overstap po-vo

Het Regionaal Besturenoverleg (RBO) in Zuid-Kennemerland is opgericht om tegemoet te komen aan de toenemende behoefte aan afstemming en besluitvorming op regionaal niveau. Het RBO is een overleg, waarvan alle besturen van scholen voor primair onderwijs, speciaal onderwijs, voortgezet onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs en hoger onderwijs, die in de regio Zuid-Kennemerland

actief zijn, deel uit maken. Daarnaast zijn in de regio aanwezige gemeenten lid van het RBO, met uitzondering van de gemeente Velsen. Deze gemeente is weliswaar niet formeel lid van het RBO, maar sluit wel veelvuldig aan bij de overleggen.

De kamer PO-VO van het RBO heeft een nieuwe toelatingsprocedure ontwikkeld ingaande schooljaar 2012-2013. De toelatingsprocedure wil het proces van de overgang van de basisschool naar het voortgezet onderwijs van elke leerling zo goed mogelijk laten verlopen. De schoolkeuze, de aanmelding en de inschrijving van een leerling op een school voor voortgezet onderwijs staan hierbij centraal.

Bij de overstap van de basisschool naar het voortgezet onderwijs is het basisschooladvies leidend. Het basisschooladvies moet onderbouwd worden met:

1. de toetsresultaten van de leerling vanuit het LVS Cito op de vakken rekenen (vanaf eind groep 6 t/m midden groep 8) en begrijpend lezen (vanaf midden groep 6 t/m midden groep 8)
2. de score van de NIO-toets.
3. Aanvullende onderwijskundige informatie

De scholen in de gemeente Velsen hanteren een aangepaste regeling. Het streven is om tot een gezamenlijk beleid te komen.

Extra ondersteuningsbehoeften

Het grootste deel van de leerlingen stapt probleemloos over van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs. Er zijn echter ook leerlingen voor wie de overstap minder vanzelfsprekend verloopt.

- Leerlingen met extra onderwijsbehoeften

Leerlingen die in het basisonderwijs extra ondersteuning kregen of dat nodig hebben in het voortgezet onderwijs, worden bij het voortgezet onderwijs aangemeld met een ontwikkelingsperspectief (zie § 10.3).

Bij voorkeur vindt er vervolgens fysieke warme overdracht plaats tussen het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs, waarbij ouders aanwezig zijn. Het ontwikkelingsperspectief wordt hierbij overgedragen en toegelicht waarna het voortgezet onderwijs samen met de ouders het ontwikkelingsperspectief en de ondersteuningsbehoefte van de leerling in het vo op elkaar afstemt.

In februari zal steeds deze overdracht door basisonderwijs en voortgezet onderwijs samen worden geëvalueerd.

- Leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften die aangewezen zijn op het aanbod van één specifieke school

Alle vo-scholen hebben inmiddels een trajectvoorziening en daarmee een breed ondersteuningsaanbod. Hierdoor kunnen leerlingen in principe bij alle vo-scholen terecht. Het kan in uitzonderlijke gevallen voorkomen dat een leerling een specifieke onderwijsbehoefte heeft en dat de daarbij benodigde ondersteuning slechts door één specifieke school geboden kan worden. Of dit daadwerkelijk zo is wordt overeengekomen tussen ouders, basisonderwijs en de vo-school. Leerlingen bij wie dit van toepassing is worden in een eerder stadium aangenomen, en vallen buiten de reguliere aanmelding. Hierdoor wordt de kans op uitloting uitgesloten. Worden bovengenoemde partijen het

samen niet eens, dan wordt dit gemeld bij de samenwerkingsverbanden po Zuid-Kennemerland en vo Zuid-Kennemerland, die bemiddelen om te komen tot een passend aanbod binnen het voortgezet onderwijs.

- *Leerlingen met leerwegondersteuning*

Leerlingen die aangewezen zijn op lwoo in het vo worden direct aangemeld bij een vo-school met leerwegondersteuning volgens de bestaande toelatingsregeling van het RBO.

- *vso-leerlingen*

Voor leerlingen uit het basisonderwijs die aangewezen zijn op het ondersteuningsaanbod van het vso dient een toelaatbaarheidverklaring aangevraagd te worden bij het samenwerkingsverband vo. Dit geldt ook voor leerlingen die aangewezen zijn op een specifiek onderwijsarrangement. De procedures hiervoor staan beschreven in § 7.3.

De samenwerkingsverbanden gaan de overgang van bovenstaande leerlingen monitoren. Daarbij staan de volgende drie vragen centraal:

- Zijn de leerlingen met extra ondersteuning goed overgedragen?
- Hadden alle leerlingen volgens de vo-scholen ook daadwerkelijk extra ondersteuning nodig?
- Waren er leerlingen die niet warm en met een ontwikkelperspectief zijn overgedragen, waarbij dit wel had moeten?

Pilot PO-VO

Vanuit een opdracht van het RBO, kamer PO-VO, is een pilot gestart met basisscholen en vo-scholen over hoe de warme overdracht van leerlingen naar het voortgezet het beste gerealiseerd kan worden. Hierbij formuleren de leerlingen zelf hun onderwijsbehoeften, vanuit de gedachte dat zij uitstekend weten wat voor hen belangrijk is in het voortgezet onderwijs. Deze overdracht maakt geen deel uit van de aanmeldingsprocedure en zal plaatsvinden in april/mei groep 8. De leerkrachten van groep 7 en 8 hebben een coachende rol in dit proces, zij zullen met hun leerlingen het gesprek aangaan om uiteindelijk te komen tot een beknopt overdrachtsdocument. In deze pilot wordt ook bekeken wat de rol van de ouders in dit proces kan zijn. Met ingang van augustus 2013 zullen de eerste leerlingen met een dergelijke overdracht in het voortgezet onderwijs zitten. Vanaf dat moment kan dan ook onderzocht worden wat de waarde van een dergelijke overdracht voor het voortgezet onderwijs is.

Activiteiten vanuit Samenwerkingsverband vo Zuid-Kennemerland

Het samenwerkingsverband ondersteunt het primair onderwijs met het ambassadeursproject en de brochure 'De Overstap'. Doel is dat de basisscholen goed voorbereid de ouders en leerlingen kunnen adviseren en informeren over alle aspecten rond de overgang naar het voortgezet onderwijs.

In het ambassadeursproject geven ervaren vrijwilligers zoals bijvoorbeeld oud-directeuren, schoolpsychologen en decanen uitleg over alles wat komt kijken bij de overstap aan groep 8-leerkrachten en IB-ers. Zie voor meer informatie over dit project § 13.2.

Daarnaast geeft het samenwerkingsverband ieder jaar de brochure 'De Overstap' uit, waarin alle informatie die relevant is voor de overstap wordt gebundeld. In deze brochure staat het onderwijs- en ondersteuningsaanbod in de regio Zuid-Kennemerland.

Eveneens jaarlijks wordt voor ouders een voorlichtingsbijeenkomst georganiseerd over leerwegondersteuning en Praktijkonderwijs.

9.3 Overgang vo-mbo

Ambitie

Het samenwerkingsverband vo en het Nova College hebben de ambitie om de onderwijs- en ondersteuningsstructuur zo op elkaar aan te sluiten dat na de overstap van vo naar mbo de kans op een succesvolle schoolloopbaan optimaal is.

De vmbo-, PrO- en vso-scholen en het mbo zien het als een gezamenlijke verantwoordelijkheid om een onderwijs- en ondersteuningstraject aan te bieden dat past bij de mogelijkheden van de leerling. Daarbij zoeken ze de samenwerking, de gemeenten en partners in de jeugdhulp, die een noodzakelijke bijdrage leveren daar waar in het traject de ondersteuningsvraag onderwijsoverstijgend is.

Uitwerking

Leerlingen van het vmbo die geen diploma hebben gehaald en leerlingen van het praktijkonderwijs die verder kunnen leren, worden doorgeleid naar de Entreeopleiding (AKA niveau 1) van het mbo. Het vraagt extra aandacht om de overgang naar het mbo voor leerlingen uit het vso en de +VO (waar relevant) goed te laten verlopen. Door vaste contactpersonen van de Entreeopleiding vroegtijdig te betrekken bij het ontwikkelingsperspectief van de leerling, is het voor de leerling duidelijk wat er in het mbo wordt verwacht en waar naartoe gewerkt moet worden.

Zorgcoördinatoren van alle vmbo- en praktijkscholen in de regio hebben samen met de Entreeopleiding een werkgroep om sluitende afspraken te maken over de aanmelding naar de Entreeopleiding en de warme overdracht.

Op het Tender College is een interne Entreeopleiding gestart, samen met de Unit Entree van het Nova College. Dit biedt leerlingen voor wie de overgang naar de Entreeopleiding te groot is, de mogelijkheid om een tussenstap te maken om zo het risico op uitval te verminderen.

9.4 Ontwikkelpunten en informatie

- Het opnemen van het ontwikkelingsperspectief (inclusief format) in de overgangsregeling van het RBO (kamer 3: de "afdeling" voor de overgang po-vo);
- Het instellen van een gemeenschappelijk meldpunt voor leerlingen die zonder ontwikkelingsperspectief worden aangemeld voor voortgezet onderwijs, terwijl dit wel noodzakelijk was;
- Het monitoren van het aantal leerlingen dat met een ontwikkelingsperspectief in het voortgezet onderwijs wordt aangemeld;
- Het onderzoeken of leerlingen met een lwoo-indicatie overgedragen moeten gaan worden met een ontwikkelingsperspectief;
- Het opstellen van een procedurebeschrijving voor aanname van leerlingen die aangewezen zijn op het aanbod van één specifieke school;
- Het formuleren van een gedeelde visie en beleid tussen de vo-scholen en het mbo, met als doel een sluitende aanpak vo-mbo te bewerkstelligen.

Meer Informatie:

-RBO toelatingsprocedure: http://www.wsns-zk.nl/180/Overgang_PO-VO.html

-De Overstap (over de overstap van po naar vo): <http://www.samenwerkingsverband-zuid-kennemerland.nl/index.php?pagina=de-overstap-2011>

10. EDUCATIEF PARTNERSCHAP MET OUDERS

10.1 Visie en uitgangspunten

Voor het realiseren van passend onderwijs hebben de school en de ouders elkaar nodig. Passend onderwijs biedt ouders ruimte om mee te denken en te praten over het ontwikkelperspectief van de jongere. Er is sprake van een gelijkwaardige relatie tussen ouders en school, met waardering voor elkaars deskundigheid.

In ons samenwerkingsverband vinden scholen het vanzelfsprekend dat ouders vanaf het begin worden betrokken bij het onderwijs en de ondersteuning van hun kind, en hen altijd zo volledig mogelijk te informeren over de voortgang van de vorderingen van de leerlingen, niet pas als er problemen zijn.

Alle scholen besteden bijzondere aandacht aan de kwaliteit van de communicatie met de ouders. Die kwaliteit wordt gewaarborgd door vertrouwen, respect en verbondenheid met de leerling.

In het kader van deskundigheidsbevordering organiseert het samenwerkingsverband met grote regelmaat inlooptrainingen met acteurs voor het oefenen van gesprekstechnieken, onder andere voor gesprekken met ouders. Medewerkers van alle scholen kunnen hier gebruik van maken.

Voor ouders is het belangrijk om in de overstap naar het voortgezet onderwijs te weten wat de ondersteuningsmogelijkheden zijn van de verschillende vo scholen. Alle vo-scholen hebben een ondersteuningsprofiel opgesteld dat samen met het schoolplan ouders moet informeren over de ondersteuningsmogelijkheden die de school biedt. De school plaatst het profiel in de schoolgids (en doorgaans ook op de website), zodat voor iedereen (ouders, leerlingen en andere partijen) inzichtelijk is wat de mogelijkheden van de school zijn. Ook op de website van het samenwerkingsverband zijn de ondersteuningsprofielen van alle vo-scholen te lezen. In dit ondersteuningsplan is een overzicht opgenomen waarop in een oogopslag te zien is welke ondersteuning door welke school geboden wordt (hoofdstuk 5).

Bij het aanmelden van een leerling met extra onderwijsbehoeften op een vo-school is het van belang dat ouders en school samen bespreken welke ondersteuning de school kan bieden en op welke wijze dit wordt ingezet. Het ondersteuningsprofiel geeft hierbij houvast.

10.2 Zorgplicht

Met de invoering van de Wet Passend Onderwijs krijgen scholen een zorgplicht. Dat betekent dat schoolbesturen de verantwoordelijkheid krijgen om alle leerlingen een passende onderwijsplek te bieden. Voorheen moesten ouders van een kind dat extra ondersteuning nodig heeft, zelf op zoek naar een geschikte school.

Vanaf 1 augustus 2014 melden ouders conform de toelatingsprocedure hun kind aan bij de school van hun keuze, en heeft de school de taak om de leerling een passende ondersteuning te bieden. De school van aanmelding zal kijken of aan de leerling de extra ondersteuning geboden kan worden. Het ondersteuningsprofiel van de school vormt hiervoor het uitgangspunt. Kan de school zelf niet de passende onderwijsplek bieden, dan wordt gekeken naar een passende plek op een andere school binnen het samenwerkingsverband. Alleen als het echt niet haalbaar is om een leerling binnen het regulier onderwijs te plaatsen, doet de school de ouders een aanbod voor een plek in het (v)so.

Ouders melden hun kind ten minste tien weken voor het begin van het schooljaar aan bij de school van hun keuze. Na aanmelding heeft de school zes weken de tijd om te beslissen over de toelating van de leerling. Deze periode kan eenmaal met vier weken worden verlengd. Als het bestuur na tien weken nog geen besluit genomen heeft, dan heeft de leerling recht op tijdelijke plaatsing op de school van aanmelding tot de school wel een goede plek heeft gevonden. Zijn ouders het niet eens met de toelatingsbeslissing van de school, dan kunnen ze een beroep doen op ondersteuning door een onderwijsconsulent van de overheid. Als dat niet werkt, kunnen ouders terecht bij de (tijdelijke) landelijke geschillencommissie passend onderwijs.

10.3 Educatief partnerschap

Uit wetenschappelijk onderzoek¹¹ blijkt dat de betrokkenheid van ouders in het onderwijs een positief effect heeft op de schoolprestaties, op schoolsucces en het voorkomen van voortijdig schoolverlaten. Deze invloed laat zich makkelijk verklaren vanuit een ecologisch ontwikkelingsperspectief. Daarin zijn een kind en zijn omgeving onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het kind leert en ontwikkelt zich in relatie met zijn maatschappelijke omgeving. Het kind is continu in interactie met zijn omgeving, waarbij zij elkaar wederzijds beïnvloeden.

Educatief partnerschap is daarom een van de pijlers van passend onderwijs. De jongere, zijn ouder(s) en de school vormen samen een driehoek, waarin zij gebruik kunnen maken van elkaars kracht.

Goed educatief partnerschap tekent zich af als

- er sprake is van gelijkwaardigheid tussen ouders en onderwijsprofessionals;
- er bij de partners een besef is van de ongelijkheid als het gaat om professionaliteit of ervaringsdeskundigheid;
- er sprake is van oplossingen die voor alle betrokkenen werken.

Passend onderwijs schept ruimte om de (mee)denkkracht van ouders optimaal te gebruiken.

Belangrijke pijlers bij educatief partnerschap zijn:

- Wederzijdse betrokkenheid van ouders en school
- Beide partijen willen zich gehoord, gezien en gerespecteerd voelen
- Beide partijen willen serieus genomen worden
- Beide partijen willen invloed kunnen uitoefenen
- Positieve feedback
- Dialoog
- Transparantie over wederzijdse verwachtingen

¹¹ Holter, N. en Bruinsma, W (2009). Wat werkt bij het voorkomen van voortijdig schoolverlaten? Utrecht, NJI; Marzano, R. (2007). Wat werkt op school. Rotterdam, Bazalt

Educatief partnerschap en ontwikkelingsperspectief

Het ontwikkelingsperspectief¹² vervangt in passend onderwijs het handelingsplan.

Als de onderwijsontwikkeling van de leerling extra ondersteuning vraagt worden ouders en leerling hier door de school nauw bij betrokken. Het geboden ondersteuningstraject, de interventies en de te verwachten opbrengsten worden beschreven in een **ontwikkelingsperspectief** en tussentijds geëvalueerd, samen met ouders.

Het opstellen van een ontwikkelingsperspectief (vanaf 2014) in het voortgezet (speciaal) onderwijs is binnen passend onderwijs verplicht voor alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Dit geldt niet voor leerlingen die ondersteuning ontvangen vanuit de basisondersteuning die door de school wordt geboden.

Passend onderwijs vraagt ons niet alleen om ouders steeds te betrekken, maar ook om minder óver leerlingen te praten, en meer met leerlingen zelf. Hoe zien zij hun eigen talenten, kwaliteiten en passies? Wat is de beleving van de leerling ten aanzien van hun persoonlijke ontwikkelingsperspectief? Welke korte- en langetermijndoelen stellen zij zichzelf en hoe zien zij hun toekomst? En wat hebben ze daarvoor nodig aan support van hun omgeving? Van leraren en begeleiders wordt zo gevraagd om de leerling actief te betrekken bij zijn leerproces en samen met ouders te formuleren in het ontwikkelingsperspectief welke ontwikkelingsgerichte ondersteuning er wenselijk is.

Educatief partnerschap en de trajectvoorziening

Alle reguliere scholen hebben een trajectvoorziening ingericht waar leerlingen in geplaatst kunnen worden als extra ondersteuning nodig is (zie hoofdstuk 6).

Trajectleerlingen worden vanuit de trajectvoorziening doorgaans begeleid door een vaste trajectbegeleider. Voor ouders is deze trajectbegeleider een vaste contactpersoon binnen de school die goed bereikbaar is, waar korte lijnen mee zijn en waarmee nauwe samenwerking is rond de ondersteuning van de leerling. Zo kan er goed afgestemd worden hoe de ontwikkeling verloopt, welke ondersteuning op school wordt ingezet en welke thuis, en wordt er uitgewisseld wat goed en wat minder goed werkt. We hebben inmiddels de ervaring dat deze samenwerking en wederzijdse betrokkenheid effectief is.

Educatief partnerschap en multidisciplinair overleg (MDO)

Het multidisciplinair overleg of rondetafelgesprek is een versterking van het educatief partnerschap. Het overleg wordt geïnitieerd en georganiseerd door de school. De aanleiding is meestal dat de leerling, ondanks de geboden ondersteuning, toch dreigt vast te lopen. Het is vanzelfsprekend dat ouders aanwezig zijn bij dit overleg. Andere deelnemers zijn belangrijke betrokkenen rondom het kind zoals leerplicht, hulpverlening, maatschappelijk werk of reclasseringsambtenaar. Het heeft als doel om de hulpvraag en het ondersteuningsaanbod rond de ontwikkeling van de leerling zo integraal mogelijk te benaderen en samenwerking te bevorderen. Ook de leerling wordt zoveel mogelijk betrokken bij dit overleg. Vanuit diverse perspectieven kunnen de betrokken partijen en ouders samen met de jongere zijn mogelijkheden, kwaliteiten en kansen ontdekken en behoeften formuleren. Daarnaast richt het formuleren van de behoeften vanuit dit overleg zich ook op de

¹² Het ontwikkelingsperspectief is een onderbouwde set uitspraken over wat een haalbaar einddoel (uitstroomniveau) is voor een bepaalde leerling en wat de school gaat doen om daar te komen.

ondersteuningsbehoeften van de leraar en/of ouder(s). Wat hebben zij nodig om het kind goed te begrijpen en te ondersteunen? Relevante hulpvragen en ondersteuningsbehoeften, die in het MDO worden geformuleerd, worden verwerkt in het ontwikkelingsperspectief van de leerling.

10.4 Als ouders en school er samen niet uitkomen

Binnen het samenwerkingsverband

Met de komst van passend onderwijs zijn veel veranderingen ingang gezet. Het is niet helemaal te overzien wat de effecten van deze veranderingen, zoals bijvoorbeeld de zorgplicht, voor de positie van ouders zullen zijn.

Het samenwerkingsverband wil stimuleren dat scholen zich daadwerkelijk verantwoordelijk voelen voor leerlingen die zijn aangemeld of ingeschreven op hun school en dat zij zich inspannen om de leerling goed te ondersteunen, in samenwerking met ouders en andere betrokkenen. Mocht er desondanks verschil van inzicht ontstaan dan vindt het samenwerkingsverband het belangrijk dat er een (onafhankelijke) mogelijkheid wordt geboden aan school en ouders om er met elkaar uit te komen. Bijvoorbeeld in de vorm van een second opinion van een onafhankelijke commissie of door het aanbieden van mediation. Het samenwerkingsverband zal dit verder uitwerken, rekening houdend met wat wenselijk wordt gevonden door ouders, scholen en het samenwerkingsverband.

Maatregelen van de overheid

De overheid heeft een aantal maatregelen genomen mocht het voorkomen dat ouders en school er samen niet uitkomen.

Zo zijn er extra middelen vrijgemaakt om het werk van onderwijsconsulenten van de overheid uit te breiden. Onderwijsconsulenten bemiddelen tussen ouders en de school. Het zijn onafhankelijke deskundigen waar ouders en scholen kosteloos een beroep op kunnen doen als zij een conflict hebben over schoolplaatsing, verwijdering of het ontwikkelingsperspectief. Het gaat hierbij om leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.

Indien de bemiddeling van een onderwijsconsulent ook geen uitkomst biedt kunnen ouders de landelijke geschillencommissie inschakelen. Er wordt één (tijdelijke) landelijke geschillencommissie (voor po, (v)so en vo gezamenlijk) geformeerd. Deze commissie oordeelt bij meningsverschillen over toelating of verwijdering van leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben en over het ontwikkelingsperspectief.

De geschillencommissie gaat het eerst van start in het (v)so voor geschillen over het ontwikkelingsperspectief. Vanaf 1 augustus 2014 gaat de commissie ook uitspraken doen in geschillen in po, vo en (v)so. Dit is het moment dat de zorgplicht in werking treedt. De commissie bestaat uit deskundigen en doet binnen 10 weken uitspraak als een geschil wordt voorgelegd. Bij haar oordeel houdt de commissie rekening met het ondersteuningsprofiel van de school en het ondersteuningsplan. Ouders kunnen, net als nu, bij geschillen over toelating en verwijdering bezwaar maken bij de school, de Commissie Gelijke Behandeling inschakelen en beroep aantekenen bij de rechter. Mocht de ouder na een uitspraak van de geschillencommissie alsnog naar de rechter stappen, dan neemt de rechter het oordeel van de geschillencommissie mee bij de afweging.

Klachten

Ouders kunnen net als nu altijd een klacht indienen bij het bestuur van de school. De klachtenregeling van het bestuur is te vinden op de website van dat bestuur.

10.5 Ontwikkelpunten en informatie

Onderzocht zal worden op welke wijze binnen het samenwerkingsverband omgegaan kan worden met geschillen tussen ouders en school (oplossingsgericht, denk aan commissie voor bezwaar dan wel mediationmogelijkheid).

Informatiekanalen

Bovenstaande informatie treffen de ouders aan in documenten die gepubliceerd worden op de website:

www.passendonderwijs.nl

<http://www.passendonderwijs.nl/ouders-leerlingen/>

<http://www.onderwijsconsulenten.nl/>

<http://www.onderwijsgeschillen.nl/themadossier-passend-onderwijs/geschillencommissies-passend-onderwijs/geschillencommissie-passend-onderwijs/>

<http://www.balansdigitaal.nl/data/producten-webwinkel/brochures/passend-onderwijs-informatiegids-voor-ouders/>

www.steunpuntpassendonderwijs.nl

<http://www.medezeggenschap-passendonderwijs.nl/>

11. SAMENWERKING MET KETENPARTNERS

11.1 Visie

In de afgelopen jaren is het besef gegroeid dat het voor de oplossing van problemen van jongeren noodzakelijk is dat het onderwijs, de gemeenten en de instellingen voor welzijn, maatschappelijke dienstverlening en jeugd- en opvoedhulp intensief samenwerken. Dit heeft geleid tot een visie en een werkwijze die wij willen aanduiden als integraal werken.

Onderdeel van die visie is dat bundeling en uitwisseling van expertise noodzakelijk is omdat het onderwijs het niet alleen kan. School is de "vindplaats", jongeren met problemen in de thuissituatie uiten dat vaak op school. Maar andersom gebeurt dat ook. Zeker als het gaat om complexe problematiek is een afgestemde, integrale aanpak van hulp en ondersteuning noodzakelijk.

Dankzij de structurele bijdrage aan de ondersteuningsstructuur door de instellingen van jeugdhulp gaat het de scholen in ons samenwerkingsverband lukken om een meer integrale werkwijze uit te voeren.

Wij verstaan onder integraal werken:

"Een gezamenlijk en een doelgericht komen tot een passende aanpak voor onderwijs-, opvoed- en ondersteuningsbehoeften van jeugdigen, ouders en professionals; op basis van één gezin, één plan en één regisseur. Principe is het versterken van de eigen kracht en het handelingsrepertoire van alle betrokkenen".

Het belang van integraal werken in een samenwerking met de gemeenten en zorginstellingen is verweven in dit ondersteuningsplan. Zo is het te lezen in de visie van het samenwerkingsverband (hoofdstuk 2), en de hoofdstukken over extra ondersteuning op de scholen en buiten de school (hoofdstuk 6 en 7).

Dit gedeelde belang is ook vertrekpunt geweest voor het opstellen van een gemeenschappelijke visie Passend Onderwijs en de jeugdhulp met de gemeenten in Zuid-Kennemerland; zie hiervoor de documenten 11a en 11b.

Op basis van de gemeenschappelijke visie zal met de gemeenten de werkagenda worden opgesteld en zullen er afspraken worden gemaakt over indicatoren, resultaten en tijdpad.

11.2 Onderdeel van een netwerk

Momenteel is een aantal ingrijpende wettelijke veranderingen gaande. Gemeenten, schoolbesturen en hun samenwerkingspartners hebben te maken met de invoering van Passend Onderwijs, de invoering van de jeugdwet, de invoering van de Participatiewet (Participeren naar vermogen) en de veranderingen in de AWBZ.

Gemeenten in de regio van het samenwerkingsverband vo Zuid-Kennemerland zijn Haarlem, Heemstede, Bloemendaal, Zandvoort, Haarlemmerliede/Spaarnwoude en Velsen.

Het is de primaire taak van de schoolbesturen om zorg te dragen voor kwalitatief goed onderwijs en een goed functionerend samenwerkingsverband, waarin de zorgplicht gerealiseerd kan worden, er een dekkende ondersteuningsstructuur is en voorkomen wordt dat leerlingen thuis zitten of voortijdig uitvallen.

In dat perspectief wordt van onderwijs verwacht dat:

- de school een positief pedagogisch klimaat heeft en veilig is
- de handelingsbekwaamheid en competenties van leraren versterkt worden, ook ten aanzien van het signaleren van ondersteuningsbehoeften
- samenwerking met ouders gezocht wordt om gezamenlijk de ontwikkeling van de leerlingen te bevorderen
- er planmatig gewerkt wordt
- er een zorgvuldige overdracht en toelating van leerlingen is

De invulling van deze onderwerpen wordt beschreven in de ondersteuningsprofielen van de scholen en in de toewijzingsprocedure voor extra ondersteuning en zal de komende jaren verder ontwikkeld worden.

Daarbij wil het samenwerkingsverband dat de samenwerking met instellingen voor jeugdhulp een structureel onderdeel gaat worden binnen de schoolorganisatie. Het is de bedoeling dat dit leidt tot heldere afspraken tussen de school en de instellingen voor jeugdhulp, waarbij de gemeenten een regisserende rol hebben. Op die manier kunnen we gezamenlijk bijdragen aan een versterking van het vangnet en ervoor zorgen dat er geen leerling meer tussen wal en schip valt.

11.3 De verbinding tussen passend onderwijs en jeugdhulp

Twee ingrijpende stelselwijzigingen zijn gaande: Passend Onderwijs en de Transitie Jeugdzorg. De verantwoordelijkheid voor hulp aan kinderen en gezinnen die extra ondersteuning nodig hebben wordt gelegd bij schoolbesturen en gemeenten. Schoolbesturen krijgen de opdracht en de middelen om elk kind passend onderwijs te bieden. Gemeenten worden verantwoordelijk voor hulp aan jeugdigen en ouders in gezin, wijk en buurt. Beide krijgen de opdracht om de aandachtsgebieden met elkaar te verbinden en plannen over en weer af te stemmen. Het doel is effectiever en sneller preventieve ondersteuning bieden aan kinderen en ouders die hulp nodig hebben bij opgroeien, opvoeding en onderwijs.

Beide stelsels zetten kinderen en hun ouders centraal. Vanuit die redenering stemmen onderwijs en gemeenten goed met elkaar af.

De verbinding zien wij als de kern van doel en structuur van de samenwerking:

Doel: het realiseren van betere kansen en gezondere groei en ontwikkeling voor jeugdigen

Middel: een gezamenlijke inzet vanuit opvoeders, jeugd- en opvoedhulp en (speciaal) onderwijs op het moment dat er naast de inspanningen van ouders en andere opvoeders zowel inzet vanuit (speciaal) onderwijs als jeugdhulp nodig is:

- a. waarbij de juiste ondersteuning ingezet wordt om de doelen van jeugdigen en gezinnen te behalen (eenvoudig of intensief en alles ertussen)*

- b. waarbij het integraal werken bijdraagt aan effectieve preventie en het versterken van het handelingsrepertoire van (beroeps)opvoeders
- c. waarbij beslissingen over de juiste inzet niet apart georganiseerd worden, maar (methodisch) onderdeel van onderwijs- en zorgprocessen of trajecten zijn (1 gezin, 1 plan, 1 regisseur daar waar nodig).

Integraal werken is succesvol wanneer de beoogde doelen op het niveau van jeugdigen en gezinnen worden gehaald, op de meest efficiënte en duurzame manier. Overeenstemming over de doelen van integraal werken en over de manier waarop er wordt samengewerkt vormen het fundament van de samenwerking. Concreet moeten er afspraken worden gemaakt over:

- * Doel, doelgroep en het beoogde resultaat
- * De inhoud van de aanpak
- * De structuur van de samenwerking

De verwachting is dat dankzij de inzet van de jeugdhulp op meerdere niveaus van de ondersteuningsstructuur van de school er meer resultaten geboekt kunnen worden zowel op het niveau van de schoolorganisatie als de concrete ondersteuning aan jongeren.

Pilots

In de aanloop naar passend onderwijs en de transitie jeugdzorg alsmede de verbinding en afstemming hiertussen is een aantal pilots opgezet. De gemeenten, ketenpartners en onderwijs zijn daarbij de volgende uitgangspunten overeengekomen:

- Er zit geen leerling thuis
- Versterken van de kracht van ouders, jongeren en hun sociale omgeving en de school als basis
- De juiste zorg c.q. ondersteuning wordt tijdig geboden en is effectief: snelheid, minder schakels, minder gezichten
- Het toewijzen van ondersteuning gebeurt op basis van onderwijs- en ondersteuningsbehoeften en vanuit de handelingsgerichte benadering
- Ondersteunen in plaats van overnemen, partnerschap met ouders en leerlingen, praten *mét* ouders en leerlingen in plaats van *over*
- Overal in de keten vindt maximale afstemming plaats
- Leerlingen voelen zich veilig en serieus genomen
- Er is vertrouwen in de driehoek ouders-school-ketenpartners
- Ouders/leerlingen zijn eigenaar (letterlijk) van hun eigen dossier

Voorlopersaanpak; de CJG-coaches

In december 2011 werd een oproep gedaan door de ministeries van OCW en VWS voor deelname aan de voorlopersaanpak Passend Onderwijs en Jeugdhulp. Het samenwerkingsverband heeft samen met de gemeenten Haarlem e.o. en de jeugdhulppartners in de regio zich hiervoor aangemeld. Na een creatief en verbindend proces is in juli ons plan voor de pilot "CJG-coaches" ingediend bij de ministeries (zie document 6). Resultaat hiervan is dat in september 2012 een start is gemaakt met de pilot CJG-coaches in twee Haarlemse wijken, waaraan vanuit het vo twee scholen meedoen.

Kern van de pilot is dat de scholen een "eigen" CJG-coach hebben en daarmee een directe lijn met de jeugdhulp. Inzet van ondersteuning wordt hiermee sneller en effectiever gerealiseerd. De integrale aanpak wordt gerealiseerd door de CJG-coach bij plaatsing in de trajectvoorziening te betrekken bij het opstellen van het ontwikkelingsperspectief en hierin de inzet van ondersteuning binnen en buiten de school te regelen en op elkaar af te stemmen. De CJG-coach importeert expertise binnen de school en geeft gerichte handelingsadviezen. Bij de CJG-coach kan de school ook terecht met vragen en voor advies, ook bij complexere vragen, waarin zorgcoördinatie een rol speelt.

Het gezin kan via school in contact gebracht worden met een CJG coach om de niet onderwijs gerelateerde problematiek op te pakken en de rol van casusregisseur te vervullen.

Doel is dat iedere school een eigen CJG-coach heeft.

Het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) zal een belangrijke rol spelen in het monitoren van de pilot.

Pilots in de regio IJmond

In navolging van de regio Zuid-Kennemerland wordt ook in de regio IJmond een pilot uitgevoerd met het aanstellen van CJG-coaches op scholen. Het gaat in totaal om ongeveer 11 scholen verdeeld over po en vo, elk voor ongeveer 4 uur per week. De CJG-coaches gaan zorgen voor daadwerkelijke hulpverlening en korte lijnen naar eventueel benodigde specialistische ondersteuning. Daarnaast wordt in het 'ZAT-project' verbetering uitgetoetst van de signalering van behoeften aan jeugdhulp en het planmatig aanpakken ervan.

De pilot 'CJG-IJmond als voorportaal van alle zorg voor jeugd' wordt sinds september 2012 uitgevoerd. Het doel van de pilot is inmiddels verankerd in vastgesteld beleid (Kadernotitie Transitie Jeugdzorg IJmondgemeenten, januari 2013). De uitvoering van dit beleid is voorbereid, en gedurende het kalenderjaar 2014 zal het in de praktijk worden uitgetoetst in elke IJmondgemeente: in ten minste één buurt wordt een CJG-team gevormd dat in die buurt de benodigde jeugdhulp verleent. Zo nodig schakelt het CJG-team gespecialiseerde jeugdhulp in, het stimuleert eigen kracht en verzorgt de zorgcoördinatie, evenals de afstemming met andere sociale domeinen.

11.4 Huidige projecten in samenwerking met de gemeenten

Samenwerking met de gemeenten rond de jeugdhulp aan leerlingen gebeurt al volop.

De volgende projecten zijn daar voorbeelden van:

- Schoolmaatschappelijk werk: alle scholen worden door de gemeenten gefaciliteerd met schoolmaatschappelijk werk
- Verwijsindex: Inmiddels is circa de helft van de scholen aangesloten. Doel is dat dit geldt voor alle vo-scholen bij de start van Passend Onderwijs
- Training kindermishandeling: Op initiatief van de gemeente Haarlem is in samenwerking met de Jeugdriagg en het Kinder- en Jeugd Traumacentrum voor de zorgcoördinatoren een kenniskring georganiseerd met als onderwerp de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. De zorgcoördinatoren spelen een rol bij de verplichte implementatie van deze code
- Zorg Advies Team (ZAT): inmiddels zijn op alle vo-scholen ZAT's ingericht waar o.a. leerplicht en verschillende ketenpartners aan deelnemen. De functie van dit casusoverleg is aan het veranderen onder invloed van de transities. Zo vinden we het essentieel dat bij een overleg over een leerling ouders altijd aanwezig zijn

- Multidisciplinair overleg (MDO): Als de geboden ondersteuning niet leidt tot de gewenste resultaten en de leerling vastloopt, vindt dit overleg plaats tussen school, ouders en de ketenpartners die direct bij de leerling zijn betrokken (zie ook § 7.3)
- Schakelcommissie: leerplicht participeert in deze commissie die als taak heeft het toewijzen van bovenschoolse ondersteuning en toelaatbaarheidsverklaringen voor speciaal onderwijs (zie ook § 7.3)
- Rebound, +VO: De gemeente Haarlem draagt middels het verstrekken van subsidie bij aan de ondersteuning die op deze voorzieningen wordt geboden.
- Trajectvoorzieningen: de gemeente Haarlem is coördinerende gemeente in de RMC-regio West-Kennemerland, en heeft in deze rol de verantwoordelijkheid voor het terugdringen van voortijdig schoolverlaten. Daarvoor zijn onder de regie van RMC-coördinator verscheidene projecten opgezet, die gesubsidieerd worden uit de Programmagelden van het Ministerie van Onderwijs. Hiervan voert het samenwerkingsverband de trajectvoorzieningen uit.

11.5 Leerlingenvervoer en huisvesting

Gemeenten hebben de zorgplicht voor het leerlingenvervoer en de onderwijshuisvesting. De middelen hiervoor moeten zo efficiënt en goed mogelijk benut worden. Ook voor het samenwerkingsverband is dit uitgangspunt.

Leerlingenvervoer

Zo min mogelijk leerlingenvervoer is in het belang van leerlingen (thuisnabij onderwijs) en van gemeenten (financiën).

De eventuele gevolgen van passend onderwijs voor leerlingenvervoer zijn niet precies te voorspellen. Enerzijds is het de verwachting dat als gevolg van passend onderwijs meer leerlingen zullen deelnemen aan het regulier onderwijs. Anderzijds is in het kader van het dekkend onderwijsaanbod het streven het vso Cluster 4 uit te breiden met een havo/vwo-aanbod. Hierdoor zal het totaal aantal leerlingen in vso Cluster 4, naar verwachting, ongeveer gelijk blijven. Leerlingaantallen in Cluster3-scholen zijn al jaren stabiel en passend onderwijs zal dat naar alle waarschijnlijkheid niet veranderen. Voor de vervoersstromen van leerlingen verwachten we dan ook geen noemenswaardige consequenties. Het is van belang deze verwachting jaarlijks te toetsen aan de daadwerkelijke ontwikkeling van de vervoersstromen ten behoeve van de beleidsontwikkeling op dit punt.

Huisvesting

In Zuid-Kennemerland profileren alle scholen zich met een breed ondersteuningsaanbod. Leerlingen met extra onderwijsbehoeften kunnen, net als in de huidige situatie, een passende plek vinden op meerdere vo-scholen. Bestaande huisvesting kan daarmee zo goed mogelijk benut blijven.

Desondanks zijn er twee ontwikkelingen gaande die mogelijk consequenties hebben voor huisvesting:

1. om het onderwijsaanbod in onze regio dekkend te maken is er behoefte aan een kleinschalige vmbo-basisberoepsgerichte leerweg in Haarlem, naar voorbeeld van het Tender College in Velsen. Op dit moment wordt onderzocht op welke wijze dit gerealiseerd kan worden.

2. de huidige Rebounds Velsen en Haarlem ondergaan momenteel een transitie naar de +VO (zie § 7.2). In Velsen zal de +VO, net als de Rebound nu, mogelijk ondergebracht worden bij het Tender College. Voor de Haarlemse +VO kan er een dergelijke constructie komen, dat wil zeggen dat de +VO gelokaliseerd kan worden bij een of meerdere scholen. Dit wordt momenteel verder uitgewerkt.

11.6 Relatie met de gemeenten en OOGO

In artikel 17a, lid 9 in de Wet Passend Onderwijs wordt het op overeenstemming gericht overleg als volgt omschreven: Het ondersteuningsplan wordt niet vastgesteld voordat over een concept van het plan op overeenstemming gericht overleg heeft plaatsgevonden met portefeuillehouders van de desbetreffende gemeente of gemeenten en overleg heeft plaatsgevonden met het samenwerkingsverband, bedoeld in artikel 18a, tweede lid, van de Wet op het primair onderwijs, waarvan het gebied geheel of gedeeltelijk samenvalt met het gebied van het samenwerkingsverband. Het overleg met burgemeester en wethouders vindt plaats overeenkomstig een procedure, vastgesteld door het samenwerkingsverband en burgemeester en wethouders van die gemeente of gemeenten. De procedure bevat een voorziening voor het beslechten van geschillen.

Dankzij dit artikel biedt de wetgever aan de regio's een aantal mogelijkheden om de kwaliteit van de invoering van passend onderwijs te bevorderen. Vanuit de wettekst zelf en de memorie van toelichting gaat het dan om:

- de versterking van de samenwerking tussen onderwijs en de gemeenten, waarbij de gemeenten vooral tot taak hebben zorg te dragen voor een dekkende ondersteuningsstructuur in relatie tot de invoering van de nieuwe jeugdwet
- het bevorderen van regionale (bovengemeentelijke) afspraken over ondersteuning aan leerlingen, omdat leerlingstromen zich veelal niet houden aan gemeentegrenzen
- het bevorderen van de samenhang voor het onderwijs en de ondersteuning aan 4 – 18-jarigen en de bijbehorende doorgaande lijnen door voor te schrijven dat overleg heeft plaatsgevonden met het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Primair Onderwijs.

OOGO als instrument ter versterking van samenhang

Voor de gehele voorbereiding van het OOGO maken we gebruik van de Handreiking: 'De verbinding passend onderwijs en zorg voor jeugd' (VO-Raad, PO-Raad en VNG,). Hierin zijn o.a. opgenomen een stappenplan, een checklist, een tijdpad en diverse bouwstenen voor de voorbereiding van het overleg.

De stappen die gezet gaan worden zijn, in overeenstemming met de handreiking, de volgende:

1. Kennis en informatie op peil
2. Het speelveld in beeld
3. Belangrijkste kengetallen in zicht
4. De inhoudelijke agenda bepaald
5. Een overlegstructuur (her) ingericht
6. Het Op Overeenstemming Gericht Overleg voorbereid
7. Vervolgafspraken

Afspraken vanuit het samenwerkingsverband

Door het bestuur van het samenwerkingsverband is vastgesteld dat alle energie gestoken zal worden in een goed verloop van het OOGO. Ook zal volle medewerking verleend worden aan de inhoudelijke en procesmatige voorbereiding van het overleg.

Onderwerpen uit het ondersteuningsplan die mogelijk gevolgen gaan hebben voor de gemeenten en derhalve aan bod moeten komen zijn:

- het samenhangende en sluitende aanbod van voorzieningen voor onderwijs en ondersteuning. Preventie, signalering, beoordeling, toewijzing, ondersteuning / hulpaanbod;
- basis- en extra ondersteuning binnen de scholen en binnen de bovenschoolse ondersteuningsstructuur;
- overgangen en bijdragen aan continuïteit;
- afspraken over thuiszitters (inzet van onderwijs, leerplicht, instellingen jeugdhulp, monitoring afspraken in relatie met afspraken vsv);
- tegengaan voortijdig schoolverlaten;
- consequenties passend onderwijs voor leerlingvervoer en onderwijshuisvesting;
- aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt v(s)o en mbo.

In overleg met de gemeenten heeft het samenwerkingsverband ter voorbereiding op deze onderwerpen een Quickscan ingezet. Deze is ten behoeve van OOGO ontwikkeld door BMC. De scan is uitgezet onder de verschillende beleidsmedewerkers van de gemeenten die input hebben geleverd over de stand van zaken t.a.v. de genoemde onderwerpen. Samen met deze input, het ondersteuningsplan en de onderwerpen van de gemeenten ontstaat een samenwerkingsagenda voor jeugd, onderwijs en jeugdhulp. Deze agenda dient als basis voor de verdere inhoudelijke invulling waar de komende jaren in gezamenlijkheid en met ambitie aan gewerkt gaat worden .

Het voorstel voor de werkagenda behelst:

- Het verbeteren van de afstemming en uitvoering in de organisatie, taken, rollen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden in het kader van de aanpak van de thuiszittersproblematiek en de bestrijding van voortijdig schoolverlaten (VSV);
- Het verbeteren van de overgang vmbo-mbo, o.a. de Entreeopleiding;
- Het nadrukkelijk toezicht houden op de sturing van en samenwerking met overige partners in bijvoorbeeld de zorg- en hulpverlening;
- Het afstemmen van de invoering Passend Onderwijs en de transities Jeugdzorg en AWBZ;
- Het afstemmen van de beleidsontwikkeling rondom leerlingvervoer ingaande 2015.

Het RBO zal als besturenplatform van de regio worden ingezet ten behoeve van OOGO.

In het RBO dient de werkagenda te worden vastgesteld. Vervolgens krijgt de kamer Zorg het verzoek de werkagenda te behandelen.

Bij een dreigend geschil in het OOGO wordt in eerste instantie geopteerd voor mediation. Mocht dat niet leiden tot een oplossing dan wordt het geschil voorgelegd aan de daartoe ingerichte kamer van de Stichting Onderwijsgeschillen.

11.7 Ontwikkelpunten en informatie

Voor de ontwikkelpunten: zie de werkagenda OOGO in § 11.6, p. 52.

Informatie

"De verbinding passend onderwijs en zorg voor jeugd"

<http://www.vng.nl/onderwerpenindex/onderwijs/passend-onderwijs/publicaties/de-verbinding-passend-onderwijs-en-zorg-voor-jeugd-vng>

Modelprocedure op overeenstemming gericht overleg

<http://www.vng.nl/onderwerpenindex/onderwijs/passend-onderwijs/nieuws/modelprocedure-oogo-passend-onderwijs-beschikbaar>

Handreiking integraal werken: www.kennisnetjeugd.nl

12. KWALITEITSZORG

12.1 Toezichtkader van de Onderwijsinspectie

De Inspectie van het Onderwijs zal vanaf 1 augustus 2014 toezicht houden op de samenwerkingsverbanden.

Om de kwaliteit van het samenwerkingsverband te kunnen beoordelen is het nodig

- te weten of leerlingen de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben;
- zicht te hebben op de doelmatigheid van de bestuurlijke en organisatorische inrichting van de samenwerkingsverbanden;
- te weten of de besteding van middelen rechtmatig en doelmatig is.

Voor de kwaliteit wordt gekeken naar de resultaten, naar doelmatig en doelgericht management en organisatie en naar de interne kwaliteitszorg. Voor elk resultaatgebied zijn zes indicatoren bepaald.

De Inspectie voert haar toezicht gefaseerd in. Per 1 augustus 2014 controleert zij of het samenwerkingsverband voldoet aan de wettelijke voorschriften. Vanaf 1 augustus 2015 voert zij een kwaliteitsonderzoek uit en met ingang van augustus 2016 wordt een jaarlijkse risicoanalyse uitgevoerd.

Voor de risicoanalyse zijn de volgende aspecten van belang:

1. aantal thuiszitters
2. spreiding en doorstroom
3. inspectieoordelen van de aangesloten scholen
4. signalen van gemeenten, ouders, ketenpartners

en indien de genoemde vier aspecten daar aanleiding toe geven wordt ook gekeken naar

5. het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband (inzet personele en financiële middelen, dekkend aanbod, communicatie)
6. deskundigheid van leraren bij het bieden van extra ondersteuning

De eerste twee aspecten zullen vergeleken worden met de landelijke cijfers. Daarom heeft het samenwerkingsverband Zuid-Kennemerland in het voorjaar van 2013 al een nulmeting verricht naar de thuiszitters en de afstroom en uitstroom in de regio, zie § 4.2.

12.2 Interne kwaliteitszorg

Om de kwaliteit van de geleverde inspanningen te meten en te borgen zal het samenwerkingsverband een systeem van kwaliteitszorg ontwikkelen dat gebaseerd is op het INK-managementmodel. Hiermee kan het samenwerkingsverband een zelfevaluatie uitvoeren op de aandachtsgebieden organisatie, resultaten en verbeteren/vernieuwen. Uitgaande van de dimensies Inspireren – Mobiliseren - Waarderen – Reflecteren wordt gekeken of binnen het samenwerkingsverband de goede dingen gedaan worden en of die dingen goed gedaan worden. Zijn de activiteiten en doelen afgeleid van de missie, zijn ze 'smart' en resultaatgericht geformuleerd, worden ze gemonitord en geëvalueerd, en worden er conclusies en vervolgstapjes verbonden aan de uitkomsten van de evaluaties?

De interne kwaliteitszorg bestaat zodoende uit drie aandachtsgebieden:

- 1) jaarlijkse vergelijking van kengetallen zoals aantallen thuiszitters en afstroom/uitstroom met

- landelijke gemiddelden
- 2) jaarlijks opstellen van een activiteitenplan dat geformuleerd is volgens deze opzet:
activiteit – verwacht resultaat (doel) – indicatoren – tijdpad – uitvoerder
 - 3) monitoren en evalueren van deze activiteiten

Het samenwerkingsverband zet middelen in voor de extra ondersteuning van leerlingen. De scholen hebben hun eigen verantwoordelijkheid om de kwaliteit van die ondersteuning te garanderen. De uiteindelijke kwaliteit van de ondersteuning zal blijken uit het aantal leerlingen dat met extra ondersteuning het diploma behaalt.

Aan de scholen zal gevraagd worden welke stappen zij gezet hebben om elke leerling de juiste ondersteuning te bieden, om hem/haar zo goed mogelijk in het regulier onderwijs te houden. Op het aanmeldformulier van de schakelcommissie moeten de scholen invullen welke acties zij ondernomen hebben en welke interventies er zijn gepleegd.

De monitoring en evaluatie van ingezette activiteiten heeft de afgelopen jaren al op enkele gebieden plaatsgevonden:

- jaarlijks wordt geëvalueerd of de door de PCL toegekende zorgbudgetten terecht zijn toegekend;
- jaarlijks worden de resultaten van de Reboundvoorzieningen geëvalueerd in een rapportage met aantallen deelnemers, uitstroom, tevredenheidsonderzoek, verbeterpunten enz.;
- in 2012 is een tevredenheidsonderzoek gehouden onder ouders, leerlingen en docenten over de pilot 'trajectgroepen', resulterend in een evaluatierapport trajectgroepen;
- de trajectondersteuners hebben in 2013 een TVVS (trajectvoorzieningvolgsysteem) opgezet, waarin bijgehouden wordt hoeveel leerlingen er per school deelnemen aan de trajectvoorziening, hoeveel weken zij daar verblijven, met welk resultaat zij de trajectvoorziening verlaten enz.;
- na afloop van de mentortrainingen en acteurstrainingen vullen de deelnemers een evaluatieformulier in dat vervolgens geanalyseerd wordt;
- na afloop van docentenconferenties, lezingen en workshops vullen de deelnemers een evaluatieformulier in dat vervolgens geanalyseerd wordt;
- het maatschappelijk werk op de scholen wordt geëvalueerd door zowel de schoolmaatschappelijk werkers als de zorgcoördinatoren op de scholen.

Uitbreiding en systematisering van deze evaluatietrajecten zullen leiden tot inzicht in de voortgang en resultaten van de activiteiten, waardoor de effecten van de aanpak van passend onderwijs inzichtelijk gemaakt worden. Dit zal de basis vormen van een continu verbeterproces.

12.3 ontwikkelpunten en informatie

- monitoren en evalueren van de afgegeven toelaatbaarheidsverklaringen: opbrengsten
- monitoren en evalueren van de onderwijsarrangementen
- monitoren en evalueren van de overdracht po-vo: zijn de juiste adviezen gegeven?
- ontwikkeling van een (digitaal) managementinstrument: welke leerlingen krijgen welke ondersteuning met welk resultaat?

- het maken van smart geformuleerde werkafspraken met de reguliere vo-scholen
- het maken van de afspraak met de vso-scholen om na twee jaar de realisatie van het ontwikkelingsperspectief van elke leerling te evalueren en te zien of de leerling teruggeleid kan worden naar het regulier onderwijs

Informatie

Toezichtkader van de inspectie versie juni 2013:

http://www.onderwijsinspectie.nl/binaries/content/assets/Actueel_publicaties/2013/concepttoezichtkader-samenwerkingsverbanden-passend-onderwijs-juni-2013.pdf

13. COMMUNICATIE

13.1 Website

Een van de middelen om ouders, begeleiders, docenten en andere belangstellenden te informeren is het in stand houden en bijhouden van een website: www.swv-vo-zk.nl. De website van het samenwerkingsverband is voortdurend in ontwikkeling en wordt steeds geactualiseerd.

De website heeft een dubbele functie: informatievoorziening en informatie-uitwisseling.

In het kader van informatievoorziening is er onder meer te vinden:

- informatie over het samenwerkingsverband zelf, de leden en de scholen
- downloadbare documenten en formulieren zoals het aanmeldformulier voor het schakelloket, de brochure 'De Overstap' en de sociale kaart van de regio
- de activiteiten van het samenwerkingsverband op het gebied van deskundigheidsbevordering, zoals voorlichtingsbijeenkomsten, trainingen en kenniskringen
- informatie over de trajectvoorzieningen, de PCL en de Rebound
- informatie over passend onderwijs in het algemeen en de uitwerking daarvan in onze regio in het bijzonder

Wat betreft de informatie-uitwisseling zijn er twee forums, een voor de zorgcoördinatoren en een voor de trajectbegeleiders. Hier vindt kennisoverdracht en afstemming plaats en wordt informatie overgedragen.

13.2 Voorlichting aan basisscholen en ouders

Sinds 2009 heeft het samenwerkingsverband een team van "ambassadeurs" die persoonlijk de basisscholen bezoeken om voorlichting op maat te geven. Deze ambassadeurs zijn bijvoorbeeld oud-directeuren van scholen, schoolpsychologen en decanen.

Deze werkwijze is de afgelopen twee jaren bij evaluaties zeer positief beoordeeld. Als waardevol wordt ervaren: het creëren van een duidelijk moment om alle aspecten van de overstap po-vo door te nemen, inclusief de veranderingen hierin, gerichte informatie te krijgen, vragen te kunnen stellen, specifieke problematiek voor te leggen. Deze vorm van voorlichting zal daarom gecontinueerd worden, en al vroeg in het schooljaar plaatsvinden.

Een voorlichtingsavond voor ouders van basisschoolleerlingen vindt ieder jaar in januari plaats. Daar wordt voorlichting gegeven over leerwegondersteuning en praktijkonderwijs: welke scholen deze vormen van onderwijs aanbieden in de regio, en hoe zij daar invulling aan geven. Alle scholen met lwoo en/of PrO zijn aanwezig en presenteren hun onderwijsondersteuningsaanbod.

13.3 Nieuwsbrief en brochure

De trajectondersteuners geven met enige regelmaat een nieuwsbrief uit over de stand van zaken met betrekking tot de trajectvoorzieningen. De nieuwsbrief is te vinden op de website:

<http://www.samenwerkingsverband-zuid-kennemerland.nl/index.php?pagina=trajectgroepen>, klik op 'Nieuwsbrief'.

In de brochure 'De Overstap – onderwijs- en ondersteuningsaanbod in Zuid-Kennemerland' wordt het ondersteuningsaanbod van alle vo-scholen in Zuid-Kennemerland beschreven. Bovendien

worden hierin diverse procedures en (toets)instrumenten beschreven, plus criteria voor toelating tot regulier vo, lwoo en PrO. Met name voor de leerkrachten van het basisonderwijs is dit een gewaardeerde informatiebron, maar ook de zorgcoördinatoren op de vo-scholen gebruiken het als opzoek- en naslagwerk. Elk jaar wordt de brochure herzien met de meest recente gegevens.

13.4 Interne communicatie

Binnen het samenwerkingsverband bestaan de volgende overlegstructuren:

- *Ledenraad*
bestaande uit alle leden (besturen) van de vereniging
frequentie: minimaal driemaal per jaar
- *Voortgangcommissie*
bestaande uit de voorzitter, secretaris en penningmeester van de ledenraad, aangevuld met twee leden
frequentie: eenmaal per vijf weken
- *Directieoverleg*
bestaande uit zes directeuren/rectoren, als afvaardiging van de zes schooltypen
frequentie: eenmaal per vijf weken
De agenda van het directieoverleg gaat naar de directeuren en rectoren van de aangesloten scholen en naar de voortgangcommissie; het vastgestelde verslag gaat naar alle directeuren en rectoren.
- *Plenair directieoverleg*
bestaande uit alle directeuren/rectoren van de scholen van het samenwerkingsverband;
frequentie: tweemaal per jaar
- *Zorgcoördinatorenoverleg*
bestaande uit de zorgcoördinatoren van alle aangesloten scholen
frequentie: vijfmaal per jaar
- *PCL*
bestaande uit vertegenwoordigers van de toelatingscommissies van de lwoo- en PrO-scholen
frequentie: maandelijks
- *Schakelcommissie*
bestaande uit een onafhankelijke voorzitter, een of meerdere deskundigen van het samenwerkingsverband, partners vanuit het regulier en het speciaal voortgezet onderwijs en leerplicht. Andere deskundigen worden op basis van de benodigde deskundigheid geraadpleegd.
frequentie: wekelijks
- *Trajectbegeleiders*
Bestaande uit de trajectbegeleiders van alle scholen, onder leiding van de trajectondersteuners
frequentie: vierwekelijks

Van vergaderingen wordt een verslag gemaakt, dat binnen twee weken in conceptvorm aan de deelnemers gestuurd wordt.

13.5 Deskundigheidsbevordering

Het samenwerkingsverband organiseert diverse scholingen, trainingen en themabijeenkomsten voor zorgcoördinatoren, docenten en trajectbegeleiders.

- praktische gesprekstechnieken met acteurs (maandelijks)
- kenniskring voor zorgcoördinatoren
- mentortraining
- themamiddag voor docenten
- lezing/ docentenconferentie
- intervisie trajectbegeleiders
- diverse scholing trajectbegeleiders

13.6 Ontwikkelpunt

- intern communicatieplan

14. FINANCIËN

14.1 Bekostigingssystematiek: wat verandert er?

Met de invoering van de Wet Passend Onderwijs verandert de huidige financieringssysteem ingrijpend.

Geldstromen worden verlegd van REC's en schoolbesturen naar het samenwerkingsverband.

Tegenover dit nieuwe geld staan ook nieuwe taken en verantwoordelijkheden. Ten opzichte van de bestaande situatie zijn de belangrijkste veranderingen:

1. Het nieuwe bekostigingssysteem Passend Onderwijs vervangt het bekostigingssysteem voor het (voortgezet) speciaal onderwijs en de leerlinggebonden financiering (lgf);
2. Aan de samenwerkingsverbanden wordt bovenop de bestaande inkomsten (lichte ondersteuning) een nieuw normbudget toegekend, het budget voor zware ondersteuning, te weten:
 - het ondersteuningsdeel van de bekostiging van de vso-scholen (Cluster 3 en 4)
 - de voormalige "rugzakmiddelen";
3. Het samenwerkingsverband gaat de toelaatbaarheid tot een vso-school Cluster 3 of 4 bepalen en gaat de ondersteuning bekostigen van leerlingen die in dit onderwijs geplaatst worden. Het samenwerkingsverband gaat ook de ondersteuning bekostigen van vso-leerlingen met een toelaatbaarheidsverklaring, woonachtig in de regio van het samenwerkingsverband en schoolgaand daarbuiten;
4. Het samenwerkingsverband gaat de ondersteuning organiseren en bekostigen van leerlingen met extra onderwijs- en ondersteuningsbehoeften;
5. Ieder samenwerkingsverband krijgt in de toekomst eenzelfde bedrag per leerling om de kosten van extra ondersteuning te betalen. In elke regio is dan (naar rato) evenveel geld om extra ondersteuning te bekostigen;
6. Met ingang van het schooljaar 2015-2016 worden lwoo en PrO ondergebracht in het stelsel Passend Onderwijs. Dit betekent dat de middelen (met een voorgenomen bezuiniging) zullen worden toegevoegd aan de inkomsten van de samenwerkingsverbanden; dan stopt de directe bekostiging per school. Het samenwerkingsverband zal de middelen verdelen.

We blijven streven naar een samenwerkingsverband met een zo klein mogelijke personele bezetting. Passend onderwijs brengt echter meer en andere verantwoordelijkheden en taken met zich mee. Het is onvermijdelijk dat als consequentie hiervan de personele bezetting, en daarmee de personele kosten, zullen toenemen.

14.2 Startsituatie

Het samenwerkingsverband vo Zuid-Kennemerland is sinds 2002 een vereniging en maakt in het kader van passend onderwijs een doorstart na een statutenwijziging. De administratieve, financiële en personele situatie lopen daarmee in feite door.

De vereniging heeft per 1 januari 2013 een eigen vermogen van afgerond € 2,6 miljoen. In het eerste concept van de meerjarenbegroting (§ 14.9) is te zien dat tot en met 2016 naar verwachting de resultaten negatief zullen zijn (het eigen vermogen wordt minder). De begroting voor 2013 heeft een

negatief resultaat van circa € 240.000 en voor de jaren 2014 en 2015 circa € 260.000. Het resultaat voor 2016 bedraagt circa € 170.000 negatief. Het jaar 2017 wordt het omslagpunt en vanaf dat moment laat de meerjarenbegroting positieve resultaten zien. Met andere woorden: van het eigen vermogen van € 2,6 miljoen (per 1 januari 2013) gaat ongeveer € 930.000 af (€ 240.000 + € 260.000 + € 260.000 + € 170.000), waarna nog steeds een eigen vermogen van € 1,7 miljoen resteert per 1 januari 2017 (gemeten aan de jaarrekening van 2012 zou dat een solvabiliteit betekenen van circa 0,63). Vanuit deze redenering is er dus sprake van een sterke startpositie van de vereniging tijdens de opstart van het passend onderwijs.

Gezien de toename van het volume (opbrengsten en activiteiten) is alertheid op ontwikkelingen echter van groot belang. Wijzigingen in Rijksbekostiging, toename van loonkosten, leerling-ontwikkelingen en andere factoren kunnen de resultaten en verwachtingen sterk beïnvloeden.

Het aantal leerlingen binnen het samenwerkingsverband bedraagt ongeveer 18.900. Van dit aantal zitten er rond de 450 op het vso (1-10-2012). Het deelnamepercentage is daarmee 2,4%. Het landelijk gemiddelde zit boven de 3%. Het samenwerkingsverband heeft vanwege het lagere deelnamepercentage bij de start van het passend onderwijs een verevening (korting) die een lagere Rijksvergoeding tot gevolg heeft. Deze lagere vergoeding wordt in een vijftal jaren afgebouwd, het samenwerkingsverband ontvangt dus elk jaar meer vergoeding. Dit is ook de belangrijkste reden dat het resultaat positief wordt rond het jaar 2016.

De verdeling van de 449 vso-leerlingen is:

-	Categorie 1	Cluster4 + LZ + ZMLK	394 leerlingen
-	Categorie 2	LG	18 leerlingen
-	Categorie 3	MG	37 leerlingen

14.3 Financieel management

De financiële en personele administratie van het samenwerkingsverband wordt verzorgd en beheerd door een administratief onderwijsbureau. Betalingen worden voorbereid op het samenwerkingsverband. De administratie, werkwijzen en procedures zijn zo ingericht dat er op elk moment inzicht gegeven kan worden in de inkomsten en uitgaven per kostensoort en dat er sprake is van functiescheiding.

Ter voorbereiding op de nieuwe financieringssysteem bij passend onderwijs worden de huidige financiële processen, werkwijzen en systemen aangepast en de extra benodigde financiële expertise "in huis gehaald".

De begroting wordt per kalenderjaar opgesteld en vastgesteld door de leden van de vereniging. Jaarlijks wordt er een financieel jaarverslag opgesteld, dat wordt gecontroleerd door de leden van de vereniging. Na de accountantscontrole stellen de leden de jaarrekening (financieel en inhoudelijk) vast en wordt een accountsverklaring afgegeven (IJburg accountants, Amsterdam).

14.4 Opbouw van de begroting in relatie tot beleid

In de meerjarenbegroting worden de beleidskeuzes, zoals vastgesteld door de leden van de

vereniging, financieel vertaald. Dit leidt tot activiteiten en voorzieningen waarvan de bekostiging is uitgewerkt in de meerjarenbegroting en die als volgt zijn ondergebracht:

1. trajectvoorzieningen
2. +VO
3. toewijzen van extra ondersteuning
4. consulenten Passend Onderwijs
5. onderwijs(zorg)arrangementen
6. scholing
7. po-vo
8. vso

Ad 1: De trajectvoorzieningen

Speerpunt: "Alle vo-scholen hebben een (interne) trajectvoorziening ter ondersteuning van de ondersteuningsstructuur. Scholen zijn in staat om de meeste leerlingen te behouden voor het reguliere onderwijs. Waar dat niet lukt kan aangetoond worden waarom de benodigde ondersteuning niet kan worden geboden".

Deze interne voorzieningen worden gefinancierd door het samenwerkingsverband op basis van een verdeelsleutel, gebaseerd op categorieën van leerlingaantallen. Dat levert de volgende indeling op:

Categorie 1: scholen tot 200 leerlingen, een formatie van 0,4 fte

Categorie 2: scholen tot rond 500 leerlingen, een formatie van 0,5 fte

Categorie 3: scholen tot rond 1200 leerlingen, een formatie van 0,8 fte

Categorie 4: scholen daarboven, een formatie van 1 fte

In totaal faciliteert het samenwerkingsverband 16,3 fte (à € 70.000).

In de telling zijn drie lwoo-scholen niet meegenomen, zij hebben een uitzonderingspositie. De Daaf Gelukschool, de Paulusmavo en het Tender College IJmuiden hebben al een intensieve ondersteuningsstructuur en daarmee reeds een geïntegreerde trajectachtige voorziening. Deze scholen zijn belangrijk voor het dekkend aanbod: ze vangen veel leerlingen op met ondersteuningsbehoeften die het regulier onderwijs te boven gaan. Om die reden zullen deze scholen op hetzelfde niveau doorgefinancierd worden als vóór passend onderwijs. Deze drie scholen vallen daarmee buiten de categorieën.

Het hanteren van de verdeelsleutel op basis van categorieën van leerlingaantallen zal in voorjaar 2014 worden geëvalueerd. De uitkomst van de evaluatie kan leiden tot een aangepaste facilitering van de scholen en mogelijk hogere kosten.

De RMC-regio is nauw betrokken bij het goed neerzetten van de trajectvoorzieningen in het kader van het VSV-beleid. Tot eind 2015 ontvangt de regio rijkssubsidie, die door het samenwerkingsverband wordt ingezet voor de trajectvoorzieningen.

Ad 2: De +VO

Speerpunt: "Het samenwerkingsverband houdt een bovenschoolse voorziening, de +VO, in stand. Leerlingen kunnen hier tijdelijk worden geplaatst als hun ondersteuningsbehoefte het ondersteuningsaanbod van de school overstijgt. Thuiszitten of dreiging hiervan wordt voorkomen door directe plaatsing in de +VO".

De middelen die beschikbaar waren voor de Rebound (2013) worden ingezet voor financiering van de +VO.

Ad 3: Toewijzen van extra ondersteuning

Speerpunt: "Voor het toewijzen van (extra) bovenschoolse ondersteuning wordt vanuit de gedefinieerde onderwijsbehoeften nauwkeurig geformuleerd en onderbouwd wat een leerling nodig heeft om een optimale ontwikkeling door te maken en welk aanbod hier het beste bij past. Het toewijzen verloopt nauwkeurig, navolgbaar en controleerbaar".

Dit vraagt om een commissie met deskundigen: de schakelcommissie wordt hiervoor ingericht. Onder deze activiteit valt tevens het toewijzen van individuele zorgbudgetten en lwoo/PrO-indicaties met ingang van augustus 2015.

Ad 4: Consulenten Passend Onderwijs

Speerpunt: "Versterking van de ondersteuningsstructuur op de scholen zodat zoveel mogelijk leerlingen in het reguliere onderwijs kunnen blijven".

Deze activiteit omvat vooral kosten op het personele vlak. De consulenten bieden ondersteuning, advies en expertise "aan de voorkant", bij het zorgvuldig doorlopen van de ondersteuningsroute, bij het MDO, de begeleiding van Cluster3-leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften en de trajectvoorzieningen.

Ad 5: Onderwijs(zorg)arrangementen

Speerpunt: "Een dekkend onderwijsaanbod voor alle leerlingen in de regio".

Voor sommige leerlingen kan dat alleen geboden worden middels een specifiek onderwijs-(zorg)arrangement waar een budget aan gekoppeld is.

Ad 6: Scholing

Speerpunt: "Bovenschools deskundigheid bevorderen van mentoren, trajectbegeleiders en zorgcoördinatoren als ook de uitwisseling van deskundigheid tussen de scholen in het samenwerkingsverband".

Daartoe worden mentortrainingen, inlooptrainingen, gesprekstechnieken met acteurs, kenniskringen voor zorgcoördinatoren en intervisie en scholing voor trajectbegeleiders georganiseerd.

Ad 7: Po-vo

Speerpunt: "Een effectieve overdracht en daarmee doorlopende leer- en ondersteuningslijnen van basis- naar voortgezet onderwijs"

Activiteiten die hier uit voortvloeien met financiële consequenties:

- het leveren van een bijdrage aan de testen en toetsen die worden afgenomen in het basisonderwijs ten behoeve van een lwoo- en PrO-indicatie
- het schrijven van een po-vo brochure voor de basisscholen
- het voorlichten van de basisscholen over de toelatingsprocedures en de overstap (ambassadeursproject)
- voorlichting aan ouders

Ad 8: vso

Speerpunt: "speciaal als dat nodig is, terug naar regulier als dat kan. Uitgangspunt daarbij is dat het aanbod in speciaal onderwijs verbreed wordt en expertise wordt geboden ter ondersteuning van regulier, terwijl het aantal leerlingen in speciaal onderwijs niet groeit".

Uit een onderzoek op de vso-scholen blijkt dat het aantal leerlingen in vso Cluster 3 en 4 de laatste jaren redelijk stabiel is geweest. Het uitgangspunt dat het aantal leerlingen met een toelaatbaarheidsverklaring tot het vso ook de komende jaren ongeveer gelijk zal blijven, is gebaseerd op verschillende factoren, die elkaar compenseren:

- afname: de reguliere scholen zullen steeds beter in staat zijn leerlingen te behouden voor het reguliere onderwijs, waardoor minder leerlingen in vso Cluster 4 zullen instromen
- toename: in het kader van een dekkend ondersteuningsaanbod is de ambitie dat er ook voor havo/vwo-leerlingen een vso-aanbod komt
- toename: leerlingen die voorheen met een ODR in vso werden geplaatst, worden nu verwezen met een toelaatbaarheidsverklaring

In de meerjarenbegroting wordt er voor de komende vier jaar van uitgegaan dat het budget voor ondersteuningsbekostiging vso beschikbaar is en toereikend is voor ondersteuningsbekostiging van het vso.

14.5 Tripartie

Begin 2012 is met REC 3 en REC 4 de mogelijkheid van opting out besproken t.b.v. de financiering van de trajectvoorzieningen op alle vo-scholen vanaf augustus 2012. Immers: met de oprichting van de trajectvoorzieningen ontstonden vacatures voor trajectbegeleiders, een functie met overeenkomsten met ambulante begeleiding. De afspraak is gemaakt dat deze vacatures als eerste worden uitgezet bij REC 3 en REC 4. Een speciale regiegroep heeft spelregels opgesteld voor scholen en REC met betrekking tot het al dan niet aanstellen van AB'ers (ambulant begeleiders).

Resultaat is dat op ongeveer tien scholen AB'ers zijn aangesteld. Ook op het samenwerkingsverband zijn inmiddels drie AB'ers werkzaam als consulenten Passend Onderwijs. We zijn verheugd dat we door deze aanpak AB-expertise hebben kunnen behouden voor het samenwerkingsverband.

In 2012-2013 heeft er gedeeltelijke opting out plaatsgevonden met REC 3. Met REC 4 is er een opting-outvariant (optimaal speciaal) afgesproken die naar alle waarschijnlijkheid in 2013-2014 wordt omgezet in een opting-outconstructie.

Bovenstaande neemt niet weg dat nog niet aan de volledige verplichting voor herbesteding is voldaan.

In de begroting is hiervoor tot augustus 2016 een post opgenomen van € 300.000, voor een groot deel in te zetten voor onderwijs(zorg)arrangementen.

14.6 vso Cluster 3 en 4

Vso-scholen worden nu volledig rechtstreeks bekostigd door de rijksoverheid. Met passend onderwijs bestaan de inkomsten uit twee delen:

- deel basisbekostiging: wordt direct betaald door de rijksoverheid op basis van een vaste voet per school plus het aantal ingeschreven leerlingen op 1 oktober van het schooljaar, t-1
- deel ondersteuningsbekostiging: wordt betaald door het samenwerkingsverband uit het normbudget maar betaling loopt via DUO. Dit gebeurt doordat DUO rechtstreeks betaalt aan de vso-school en direct inhoudt op het normbudget van het samenwerkingsverband. Ook hierbij gebeurt dit op basis van het aantal ingeschreven leerlingen op 1 oktober van het schooljaar, t-1.

Als het normbudget voor zware ondersteuning van het samenwerkingsverband ontoereikend blijkt te zijn om de volledige ondersteuningsbekostiging te betalen voor leerlingen geplaatst in het vso, dan wordt het ontbrekende deel naar rato op de lumpsum van alle scholen in het samenwerkingsverband gekort.

Het samenwerkingsverband zal goed zicht houden op de toelaatbaarheidsverklaringen die worden afgegeven en de ondersteuningscategorie die daaraan wordt toegekend.

Leerlingen die na 1 oktober instromen in het vso worden niet via DUO bekostigd voor het lopende schooljaar. Vso-scholen ontvangen het deel basisbekostiging van de school van herkomst volgens het principe "geld volgt leerling". Hierover zijn door de besturen van het samenwerkingsverband afspraken gemaakt, zie bijlage 7.

Het deel ondersteuningsbekostiging wordt door het samenwerkingsverband direct aan de vso-school betaald naar rato van het aantal maanden dat de leerling onderwijs volgt in het vso.

14.7 Verevening

In ons samenwerkingsverband wordt voor alle categorieën (1, 2, 3) beneden gemiddeld geplaatst in voortgezet speciaal onderwijs. Ook het aantal leerlingen met een rugzak ligt onder het landelijk gemiddelde. Dit heeft een positieve verevening tot gevolg. Hierdoor zullen we in schooljaar 2020-2021 meer ondersteuningsmiddelen ontvangen dan bij de start van passend onderwijs.

14.8 Bekostiging lwoo en PrO

In het regeerakkoord zijn maatregelen aangekondigd voor lwoo en PrO. Met ingang van het schooljaar 2015-2016 vallen lwoo en PrO onder de systematiek van passend onderwijs. Het ondersteuningsbudget van lwoo en PrO valt dan onder de verantwoordelijkheid van het samenwerkingsverband. Ook de verantwoordelijkheid voor toewijzing van lwoo en PrO komt dan te liggen bij het samenwerkingsverband, de regionale indicatiecommissies (RVC's), die de indicatiefunctie hadden, worden opgeheven.

Vanaf 1 januari 2014 worden de budgetten van lwoo en PrO bovendien landelijk gebudgetteerd.

Vanaf schooljaar 2015-2016 komt er een budgettering op het niveau van het samenwerkingsverband, gebaseerd op de leerlingtelling van oktober 2012. Het kabinet is tevens voornemens hierbij een efficiëncykorting van 10% (€50 miljoen) toe te passen. Een deel daarvan (14 miljoen) heeft invloed op de bekostiging van het samenwerkingsverband. In de laatste bekostigingscijfers van het samenwerkingsverband is deze korting verwerkt.

De budgetten voor lwoo en PrO worden vooralsnog niet verevend. Na 2016 wordt hier meer duidelijkheid over verwacht. In ons samenwerkingsverband ligt deelname aan zowel lwoo als PrO flink beneden het landelijk gemiddelde.

14.9 Bekostiging Cluster 2-leerlingen na 1 augustus 2014¹³

Voor het Cluster2-onderwijs en de begeleiding wijkt de regelgeving in de Wet Passend Onderwijs op een aantal punten af van de regelingen zoals die gelden voor het onderwijs aan en de begeleiding van leerlingen met een indicatie voor Cluster 3 of 4.

De reguliere middelen leerlinggebonden financiering van leerlingen met een Cluster2-indicatie. In de Wet Passend Onderwijs is opgenomen dat de huidige financiële middelen die horen bij een rugzak van een leerling met een Cluster2-indicatie en die nu rechtstreeks naar de reguliere school gaan, per 1 augustus 2014 worden toegekend aan de instellingen van Cluster 2. Het gaat dan om vijf landelijke instellingen. Het bedrag dat de instellingen ontvangen wordt gebudgetteerd en is gebaseerd op het aantal AB-leerlingen van Cluster 2 op 1 oktober 2011. De overdracht van deze reguliere middelen voor de leerlinggebonden financiering voor Cluster2-leerlingen sluit aan bij de landelijke structuur van Cluster 2.

De instellingen zijn vervolgens verplicht om aan de scholen waar deze leerlingen staan ingeschreven een ondersteuningsaanbod te doen

14.10 Meerjarenbegroting

In de begroting hieronder is te zien dat tot en met 2016 uit de reserves geput gaat worden vanwege de tekorten in de eerste jaren (zie ook bij § 14.2 genoemde). Vanaf 2016 ontstaat er in toenemende mate ruimte op de begroting door de positieve verevening. Tegen die tijd is er volop ervaring opgedaan met het ingezette beleid passend onderwijs en ook ruimte voor financiële consequenties van nieuwe ambities dan wel aangepast beleid.

De hieronder opgenomen meerjarenbegroting is gebaseerd op voorlopige cijfers; er zijn nog veel onzekerheden over de definitieve bekostiging.

¹³ Bron: Simea: Gevolgen invoering passend onderwijs op 1 augustus 2014 voor reguliere middelen gekoppeld aan de LGF-indicatie Cluster 2.

Meerjarenbegroting kalenderjaar

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Baten								
lichte ondersteuning	1.162.718	1.249.689	1.249.689	1.249.689	1.249.689	1.249.689	1.249.689	1.249.689
zware ondersteuning	1.054.008	5.368.970	9.344.064	9.344.064	9.344.064	9.344.064	9.344.064	9.344.064
PrO (voorlopige, globale indicatie, zonder verevening)	-	655.000	1.572.000	1.572.000	1.572.000	1.572.000	1.572.000	1.572.000
LWOO (voorlopige, globale indicatie, zonder verevening)	-	2.986.667	7.168.000	7.168.000	7.168.000	7.168.000	7.168.000	7.168.000
overige baten	522.532	410.000	292.500	130.000	135.000	140.000	145.000	150.000
geoordeelde baten	606.089	65.000	65.000	65.000	65.000	65.000	65.000	65.000
Totale baten	3.345.346	10.735.326	19.691.253	19.528.753	19.533.753	19.538.753	19.543.753	19.548.753
Lasten								
PrO (voorlopige, globale indicatie)	-	655.000	1.572.000	1.572.000	1.572.000	1.572.000	1.572.000	1.572.000
LWOO (voorlopige, globale indicatie)	-	2.986.667	7.168.000	7.168.000	7.168.000	7.168.000	7.168.000	7.168.000
Subtotaal	-	3.641.667	8.740.000	8.740.000	8.740.000	8.740.000	8.740.000	8.740.000
Lasten ondersteuningsplan								
verplichte besteding AB bij VSO		-	-	-	-	-	-	-
programma 1: algemeen	860.917	1.042.917	909.500	717.000	717.000	717.000	717.000	717.000
programma 2: trajectvoorziening	1.247.917	1.700.000	1.700.000	1.700.000	1.700.000	1.700.000	1.700.000	1.700.000
programma 3: +VO	519.767	520.000	520.000	520.000	520.000	520.000	520.000	520.000
programma 4: toewijzen extra onderwijssteuning	82.417	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000
programma 5: ondersteuning	265.583	272.417	273.833	275.000	275.000	275.000	275.000	275.000
programma 6: scholing	52.500	52.500	52.500	52.500	52.500	52.500	52.500	52.500
programma 7: Onderwijsarrangementen	485.000	695.000	761.667	855.000	855.000	855.000	855.000	855.000
programma 8: PO-VO	46.000	46.000	46.000	46.000	46.000	46.000	46.000	46.000
programma 9: VSO	41.667	2.016.538	4.699.690	4.699.690	4.699.690	4.699.690	4.699.690	4.699.690
programma 10:	-	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal	3.601.767	6.470.371	9.088.190	8.990.190	8.990.190	8.990.190	8.990.190	8.990.190
Totale lasten	3.601.767	10.112.038	17.828.190	17.730.190	17.730.190	17.730.190	17.730.190	17.730.190
Vereveningstoeslag/(korting)		-881.548	-2.027.559	-1.771.910	-1.454.553	-1.004.964	-370.250	-
Resultaat	-256.420	-258.259	-164.497	26.652	349.009	803.598	1.443.312	1.818.562

De inkomsten 2015/2016 en volgende jaren van het samenwerkingsverband bestaan uit de Rijksbekostiging lichte en zware ondersteuning (ruim € 10 miljoen) en tevens uit de inkomsten vanuit de gemeente Haarlem en de rentebaten. De inkomsten vanuit de gemeente Haarlem betreffen dan het schoolmaatschappelijk werk (€ 105.000 – aangenomen dat dit doorloopt) en de Rebound/+VO (€ 65.000).

De activiteiten van het samenwerkingsverband zijn in programma's verdeeld en betreffen:

- trajectvoorziening (formatie trajectbegeleiders op de scholen voor € 1,7 miljoen).
- +VO: binnen dit programma wordt de +VO-voorziening verwerkt voor ruim € 500.000. De subsidie Rebound van de gemeente Haarlem € 65.000 is eveneens binnen dit onderdeel verwerkt.
- toewijzing extra ondersteuning: het budget van € 125.000 wordt uitgegeven aan de kosten PCL, schakelcommissie en salariskosten voor 1 fte lwoo (nog in te vullen vacature).
- ondersteuning: dit betreft salariskosten consultants Passend Onderwijs van naar schatting € 275.000 bestaande uit 1,2 fte ten behoeve van het schakelloket, 1,6 fte trajectondersteuners en 0,5 fte expertise REC 3-leerlingen, in totaal dus 3,3 fte.
- scholing: voor circa € 50.000 zijn hier de kosten van scholing (inclusief scholing trajectbegeleiders), mentortraining en kenniskringen opgenomen.
- onderwijsarrangementen: dit programma kost ruim € 850.000. Hieronder zijn opgenomen de kosten zorgbudget van € 285.000, het arrangement speciale ondersteuning € 500.000 en een REC3-arrangement van € 70.000.
- po-vo: voor circa € 50.000 zijn hier begroot de kosten van onder andere testen en toetsen,

- brochures ondersteuningsaanbod en de voorlichtingskosten basisonderwijs/ouders.
- vso: hieronder wordt de afdracht vso via DUO verwerkt en wanneer van toepassing de extra afdracht vso op basis van de peildatum. Deze extra afdracht komt in deze meerjarenbegroting uit op nihil. De afdracht vso wordt geschat op € 4,6 miljoen. Verder is hierin opgenomen een post van € 100.000 in verband met een tiental leerlingen die weliswaar in vso Cluster 4 onderwijs volgen, maar niet zijn meegeteld in het vso-leerlingaantal omdat zij daar zitten met een bekostiging vanuit het Op de Railsproject. Vanaf augustus 2014 zijn dit echter wel vso-leerlingen.

14.11 Ontwikkelpunten en informatie

- de inrichting van de financiële organisatie van het samenwerkingsverband
- met de gemeenten bespreken van meerjarenafspraken voor de huidige financieringsovereenkomsten
- weerstandsvermogen berekenen
- verplichte herbesteding REC 3 en REC 4: uitwerken waarvoor in te zetten
- demografische ontwikkelingen: mogelijke effecten en consequenties
- n.a.v. evaluatie toewijzing van formatie aan de scholen: bepalen van definitieve toewijzing
- geld volgt leerling voor +VO
- voorkomen van overschrijding van het normbudget als gevolg van verplichte overdracht (ondersteuningsbekostiging) naar vso en afspraken over financiering als er toch overschrijding plaatsvindt
- administratie inrichten toelaatbaarheidsverklaringen

Meer informatie is te vinden op:

<http://swv.passendonderwijs.nl/VO2705/>: klikken op kengetallen 2012

Op te vragen bij het samenwerkingsverband:

- Begroting 2014
- Meerjarenbegroting 2014-2021 met de Toelichting
- Financieel jaarverslag 2012

LIJST MET AFKORTINGEN

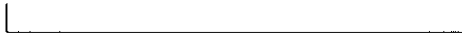
AB'er	Ambulant Begeleider (voor leerlingen met een rugzakje)
AKA	Arbeidsmarkt geKwalificeerd Assistent (niveau 1-opleiding in het mbo: Entreeopleiding)
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BJZ	Bureau Jeugdzorg
BL	Beroepsgerichte Leerweg, verdeeld in BBL (basisberoepsgerichte leerweg) en KBL (kaderberoepsgerichte leerweg)
BMC	Advies- en implementatiebureau voor de publieke sector
BRIN	Basisregister Instellingen
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
CvB	College van Bestuur
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
FTE	Fulltime Equivalent (een rekeneenheid waarmee de omvang van een dienstverband of de personeelssterkte kan worden uitgedrukt)
IB'-er	Intern Begeleider
IOP	Individueel Ontwikkelplan, gebruikt in het praktijkonderwijs
LGF	Leerlinggebonden financiering (rugzakje)
lwoo	Leerwegondersteunend onderwijs
mbo	Middelbaar Beroepsonderwijs
MDO	Multidisciplinair Overleg
NJI	Nederlands Jeugdinstituut
OCW	Ministerie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
ODR	Op de Rails
OOGO	Op Overeenstemming Gericht Overleg
OPDC	Orthopedagogisch en –didactisch Centrum
OPP	Ontwikkelingsperspectief, zie p.25v en 43
PCL	Permanente Commissie Leerlingzorg (een centrale toelatingscommissie van het regionale samenwerkingsverband)
po	primair onderwijs (basisonderwijs)
PrO	praktijkonderwijs
RBO	regionaal besturenoverleg; onderverdeeld in vier 'kamers': 1- maatschappelijke opgave; 2-voorwaardelijke zaken; 3-zorg; 4-doorlopende leerlijn
REC	Regionaal Expertise Centrum
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (voor voortijdige schoolverlaters vanaf 18 jaar)
ROC	Regionaal Opleidingscentrum (mbo)
RVC	Regionale Verwijzingscommissie (een rijkscommissie die centraal op de toelating toeziet)
so	speciaal onderwijs
swv	samenwerkingsverband
TL	Theoretische Leerweg
TLV	Toelaatbaarheidsverklaring, zie p. 33
TVO	Toewijzen Volgens Onderwijsbehoefte, zie p. 31

UBO	Uitbestedingsovereenkomst (voor leerlingen jonger dan 18 jaar, die onderwijs volgen bij vavo, maar ingeschreven blijven op de vo-school)
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (Overheidsinstelling die verantwoordelijk is voor het uitvoeren van de <u>werknemersverzekeringen</u> <u>WW</u> , <u>WAO</u> , <u>WIA</u> en de <u>Ziektewet</u>)
vavo	Voortgezet Algemeen Onderwijs voor Volwassenen (onderdeel van het ROC)
vmbo	Vorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
vo	Voortgezet onderwijs
vso	Voortgezet speciaal onderwijs (Cluster 1, 2, 3 en 4)
VSV	Voortijdig Schoolverlaten (zonder startkwalificatie [=havo/vwo/mbo2-diploma] het onderwijs verlaten)
VWS	Ministerie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WEC	Wet op de Expertisecentra
WMS	Wet op de Medezeggenschap Scholen
WPO	Wet op het Primair Onderwijs
WSNS	Weer samen naar school (het samenwerkingsverband van het po)
WVO	Wet op het Voortgezet Onderwijs
ZAT	Zorgadviesteam

Bijlage A

Van overnemen naar versterken: een passend onderwijstraject voor elke leerling

Advies en toewijzing van bovenschoolse ondersteuning

Vastgesteld op 19 juni 2013

ingangsdatum 1 augustus 2014
Samenwerkingsverband vo Zuid-Kennemerland

INLEIDING

Goed onderwijs impliceert ook goede onderwijsondersteuning. Het samenwerkingsverband stelt zichzelf ten doel voor alle vo-leerlingen in de regio Zuid-Kennemerland een diploma naar vermogen, bij voorkeur op een school in de eigen regio, of een passende en duurzame plek op de arbeidsmarkt te realiseren.

Het samenwerkingsverband biedt daarom voor de regio een dekkend en samenhangend geheel aan onderwijs- en onderwijsondersteuningsvoorzieningen zodat alle leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken, binnen het reguliere onderwijs en waar nodig, binnen het speciaal onderwijs.

Binnen het samenwerkingsverband zijn alle reguliere scholen in staat om naast basisondersteuning leerlingen met speciale onderwijsbehoeften extra te ondersteunen vanuit de trajectvoorziening. Als het ondersteuningsaanbod van de reguliere school niet toereikend is wordt verwezen naar het onderwijs- en ondersteuningsaanbod van de bovenschoolse ondersteuning: het speciaal onderwijs, de +VO of een ander onderwijsarrangement.

Het ondersteuningsaanbod van iedere school wordt beschreven in het schoolondersteuningsprofiel. Naar dit ondersteuningsprofiel wordt schooljaar 2013-2014 in iedere schoolgids verwezen, het is tevens te vinden op de website en terug te vinden in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband.

Voor de toewijzing van bovenschoolse ondersteuning is een procedure ontwikkeld die hierna beschreven wordt. Deze procedure hebben we opgesteld vanuit de volgende uitgangspunten:

- Doel: *toewijzen* van extra ondersteuning in plaats van indiceren, vanuit een handelingsgericht kader;
- transparante, navolgbaar en controleerbaar
- leidend hierin zijn de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte(n) maar ook de mogelijkheden van de leerling en bevorderende factoren. Deze worden nauwkeurig geformuleerd met als doel het ondersteuningsaanbod hier zo goed mogelijk op aan te sluiten;
- altijd in samenspraak met ouders, vanuit educatief partnerschap;
- met nadruk op het voortraject, dat wil zeggen: het verkrijgen van duidelijkheid en overeenstemming over het gewenste aanbod en perspectief vindt plaats op de school. Ook dit gebeurt in gezamenlijkheid (school, ouders, betrokken ketenpartners, leerling) met een integrale aanpak. Het multidisciplinair overleg (MDO) op de school krijgt hierin een nadrukkelijke rol.

De consulenten van het schakelloket van het samenwerkingsverband ondersteunen de scholen bij het goed en volledig doorlopen van de verschillende stappen van de ondersteuningsroute en adviseren bij de verwijsprocedure.

Voor een uitgebreide toelichting op deze uitgangspunten verwijzen wij naar bijlage 8: Het venster van Passend Onderwijs.

Hoofdstuk 1

SCHOOLKEUZE, AANMELDING EN TOELATING IN HET VOORTGEZET ONDERWIJS VAN REGIO ZUID-KENNEMERLAND

Schoolkeuze

De ouders kiezen samen met hun kind, een school, die voldoet aan de criteria passend bij het advies van de basisschool, ook als hun kind extra ondersteuning nodig heeft. Dat kan bijvoorbeeld een school zijn met een bepaald pedagogisch concept of een school met een bepaalde sfeer of cultuur die aanspreekt of dicht bij huis is. Zij kunnen ook kiezen voor een bepaalde school omdat zij van mening zijn dat die school hun kind de juiste extra ondersteuning kan bieden.

Aanmelding en overdracht

Bij aanmelding van een leerling voor het voortgezet onderwijs kan het gaan om een leerling, die afkomstig is van het basisonderwijs (de instroomleerling) of om een leerling die afkomstig is van het voortgezet onderwijs (de zijinstroomleerling). Door de afleverende school wordt informatie overgedragen op grond waarvan de ontvangende school de afweging kan maken of zij de leerling inderdaad passend onderwijs kan bieden. De afleverende school zorgt voor de volgende informatie:

- Instroom (dit is de leerling afkomstig uit het basisonderwijs):
 - toelatingsrapport vo Zuid-Kennemerland
 - indien van toepassing beschrijving, al dan niet weergegeven in een ontwikkelingsperspectief, van:
 - de onderwijsbehoeften en
 - de geboden ondersteuning vanuit onderwijs
 - en mogelijk de geboden ondersteuning van ketenpartners
- Zijinstroom (leerling afkomstig van het voortgezet onderwijs, horizontale overstap):
 - doorstroomformulier vo Zuid-Kennemerland
 - toelatingsrapport vo Zuid-Kennemerland in geval van onderbouwleerling
 - indien van toepassing beschrijving, al dan niet weergegeven in een ontwikkelingsperspectief, van:
 - de onderwijsbehoeften en
 - de geboden ondersteuning vanuit onderwijs
 - en mogelijk de geboden ondersteuning van jeugdzorg
- Afstroom (leerling voortgezet onderwijs, overstappend naar een lager onderwijsniveau):
 - doorstroomformulier VO-scholen Zuid-Kennemerland
 - toelatingsrapport vo Zuid-Kennemerland in geval van onderbouwleerling
 - indien van toepassing beschrijving, al dan niet weergegeven in een ontwikkelingsperspectief, van:
 - de onderwijsbehoeften en
 - en de geboden ondersteuning vanuit onderwijs
 - en mogelijk de geboden ondersteuning van jeugdzorg

De afleverende school beschrijft de gewenste onderwijs- en ondersteuningsbehoefte(n), namelijk datgene wat school (en de ouders) voor het kind van belang vinden in de overdracht. Dit gebeurt handelingsgericht, dat wil zeggen dat er naar de belemmerende maar vooral ook naar de bevorderende factoren wordt gekeken. De ontvangende school onderzoekt op basis hiervan en in

samenspraak met ouders en leerling welke onderwijsondersteuning geboden kan worden. De school bepaalt of zij op de gewenste ondersteuningsvraag een passend antwoord kan bieden en vertaalt deze ondersteuningsvraag in directe en haalbare handelingssuggesties. Dit alles wordt binnen de ondersteuningsstructuur van de school geregeld. Het ontwikkelingsperspectief laat zien waar naartoe gewerkt wordt en aan welke instroomeisen een leerling moet voldoen om succesvol te zijn in het vervolgonderwijs. Ouders worden hier steeds bij betrokken.

Indien er sprake is van ondersteuning in de thuishouding en er is afstemming nodig, dan wordt gevraagd aan de ouders om het contact tussen school en de betrokken hulpverlener van het gezin tot stand te brengen.

Toelating en zorgplicht

De ontvangende school neemt een besluit over toelating. In alle gevallen, zowel bij toelating als bij afwijzing, ontvangen ouders/verzorgers schriftelijk bericht over het besluit van de school, inclusief een onderbouwing. Als de school het kind niet toelaat, zoekt de school – na overleg met de ouders – een andere, meer passende school.

Zoals beschreven in de wet hebben scholen de plicht om, na schriftelijke aanmelding door ouders, de leerling binnen 6 weken aan te nemen of een plek aan te bieden op een andere school waar de leerling wel geplaatst kan worden. De school mag deze termijn 1 keer met maximaal 4 weken verlengen. Als het niet lukt binnen die termijn een passende school te vinden wordt de leerling ingeschreven op de aangemelde school (eerste aanmelding na het basisonderwijs) of blijft de leerling ingeschreven op de school van herkomst (binnen het voortgezet onderwijs). Scholen hebben geen opnameplicht, maar als gevolg van de zorgplicht wel de verplichting om het kind zelf toe te laten of, indien dat gezien de extra ondersteuningsbehoefte(n) niet mogelijk is, een andere passende onderwijsplek aan te bieden.

De zorgplicht geldt in een aantal gevallen niet: als de school waar het kind is aangemeld vol is, of indien de ouders weigeren de grondslag van de school te onderschrijven (ontwerp artikel 40 lid 6 WPO en soortgelijk in WVO en de WEC). In het voortgezet onderwijs moet het bevoegd gezag eerst beoordelen of een kind voldoet aan de vooropleidingseisen, gesteld in het Inrichtingsbesluit WVO. Voldoet het kind daaraan niet (bijvoorbeeld, een vmbo-leerling meldt zich aan op een vwo), dan is de zorgplicht niet van toepassing.

Hoofdstuk 2

TOEWIJZING EN AANVRAAG VOOR BOVENSCHOOLSE ONDERSTEUNING: +VO EN SPECIAAL ONDERWIJS EN OVERIGE ONDERWIJSARRANGEMENTEN

Als leerlingen bij aanvang of in de loop van de schoolloopbaan een ondersteuningsvraag ontwikkelen die de basisondersteuning van de school overstijgt, is het de verantwoordelijkheid van de school om in overleg met leerling en ouders de nodige trajectondersteuning in te zetten binnen de school en om deze ondersteuningsroute zorgvuldig vast te leggen. Als er gezamenlijk (school, ouders en leerling) wordt besloten dat er bovenschoolse ondersteuning nodig is dan is het de verantwoordelijkheid van de school om de aanmelding bij het swv te verzorgen.

Wie meldt aan voor bovenschoolse ondersteuning

De aanmelding voor bovenschoolse ondersteuning wordt gedaan door het bevoegd gezag van de school door middel van een aanvraag bij het swv. Het swv heeft hiertoe een commissie ingesteld (de schakelcommissie) waar besluitvorming plaatsvindt over de toewijzing. Zie aldaar op pag. 7.

Aanmeldingsroute

Van belang is dat het proces van beoordeling en bepaling van bovenschoolse onderwijsondersteuning en de daarmee samenhangende uitspraak efficiënt, tijdig, transparant en in gezamenlijkheid tot stand komt. Hierbij volgt het swv de beweging van 'wat heeft de leerling' naar 'wat heeft de leerling nodig'.

Binnen de interne ondersteuningsstructuur van de vo-school vindt de voorbereiding plaats voor het proces om te komen tot de aanvraag. De voorbereiding bestaat uit dossieropbouw en eventueel aanvullend onderzoek, een MDO, benodigde toestemming en het invullen van een digitaal aanmeldformulier.

1. Dossieropbouw en eventueel aanvullend onderzoek

Voordat de school samen met ouders de leerling aanmeldt bij het swv, heeft de school, samen met ketenpartners, alle ondersteuning geboden die verwacht kan worden en/of aanvullend onderzoek laten doen, en het ondersteuningstraject zorgvuldig doorlopen en geregistreerd. De consultants van het schakelloket stellen dit vast. Ouders zijn tijdens dit traject steeds betrokken geweest.

2. Multidisciplinair overleg (MDO)¹⁴

Aanmelding kan alleen plaatsvinden als er een multidisciplinair overleg (MDO) heeft plaatsgevonden met de school, ouders, de leerling zelf, en andere direct betrokkenen (bijvoorbeeld leerplicht of hulpverlening). In dit MDO worden de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte(n) van de leerling en de mogelijke oplossingen gezamenlijk geformuleerd. Bij dit MDO sluit een technisch voorzitter vanuit het samenwerkingsverband aan om dit proces te ondersteunen. Het MDO formuleert een **pre-advies** m.b.t. gewenste ondersteuning. Doordat het proces om te komen tot een pre-advies voor de gewenste bovenschoolse ondersteuning op de school plaatsvindt, worden besluiten genomen dicht bij het primaire proces en komt de verantwoordelijkheid hiervan meer bij de school te liggen, uiteraard met de betrokkenheid van ouders, leerling en de andere MDO-deelnemers.

¹⁴ voor een uitleg over het verschil tussen MDO en ZAT: zie managementinformatie swv d.d. 19-6-2013, p.3

basis van onderwijs en ondersteuningsbehoefte(n) om tot een juiste afweging te komen. Daaraan gekoppeld wordt bekeken welke vorm van ondersteuning voor de leerling het meest passend en gewenst zal zijn, een toewijzing vso, +VO of een onderwijsarrangement. Voorbeelden van onderwijsarrangementen zijn: extra ondersteuning op het VAVO voor leerlingen met een UBO, onderwijszorgarrangementen in combinatie met externe instanties, leerwerktrajecten bij Perspectief, en overige *nog nader uit te werken*).

Uitspraak van bovenschoolse ondersteuning door de Schakelcommissie

De Schakelcommissie van het samenwerkingsverband geeft schriftelijke advies/toewijzing aan (het bevoegd gezag van) de school waar onder meer in vermeld staat:

- het advies met onderbouwing
- de startdatum van de toewijzing voor +VO, onderwijsarrangement of toelaatbaarheidverklaring vso
- de einddatum van de toewijzing voor +VO, onderwijsarrangement of toelaatbaarheidverklaring vso
- het overeengekomen bekostigingsniveau van de ondersteuning: categorie 1, 2 of 3¹⁵ bij het toekennen van een toelaatbaarheidverklaring van zware ondersteuning .
- eventuele (vervolg)afspraken.

De school informeert vervolgens de leerling, ouders en eventueel andere betrokkenen.

¹⁵ categorie 1 = Cluster 4/zmlk/langdurig zieken; categorie 2 = lichamelijk gehandicapt, categorie 3 = meervoudig gehandicapt

Hoofdstuk 3

ROUTING TOELAATBAARHEIDVERKLARING VOOR VSO BREED

Inleiding

Behalve leerlingen afkomstig uit het regulier voortgezet onderwijs (zoals in dit document beschreven) kunnen leerlingen ook instromen binnen het vso volgens onderstaande routes:

route 1: leerling afkomstig uit het basisonderwijs

route 2: leerling afkomstig uit het (primair) speciaal onderwijs

route 3: leerling afkomstig uit het particulier voortgezet onderwijs

route 4: verhuisleerling, voor wie speciaal voortgezet onderwijs geadviseerd wordt

route 5: leerling afkomstig uit een plaatsbekostigde setting, voor wie de

behandeling stopt en speciaal voortgezet onderwijs geadviseerd wordt

Voor leerlingen voor wie vso evident is, wordt een afgeslankte procedure uitgevoerd. De verwachting is dat dit voor een groot deel van de leerlingen afkomstig uit het speciaal onderwijs zal gelden. Voor die groep leerlingen is wellicht alleen overleg nodig over categoriezwaarte.

Route 1 en 2: Leerling afkomstig uit het basisonderwijs of (primair) speciaal onderwijs voor wie om een toelaatbaarheidverklaring vso wordt gevraagd

Het basisonderwijs of (primair) speciaal onderwijs heeft vastgesteld dat de extra ondersteuning niet toereikend zal zijn op een reguliere school voor voortgezet onderwijs en heeft in overleg met alle betrokkenen (leerling, ouders, leerkracht, IB'er of CvB) besloten dat een aanvraag voor een toelaatbaarheidverklaring bij het samenwerkingsverband vo zal worden gedaan. Het samenwerkingsverband po is van de situatie van deze leerling op de hoogte en legt de instemming met dit besluit schriftelijk vast. Het bevoegd gezag van de school zet de procedure voor het aanvragen van een toelaatbaarheidverklaring voor het voortgezet speciaal onderwijs in gang. De afleverende school is verantwoordelijk voor het hele proces om te komen tot een toelaatbaarheidverklaring: het MDO en het invullen van het digitale aanmeldformulier van de schakelcommissie van samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Zuid-Kennemerland.

Nog beschrijven:

- routes 3 t/m 5
- afgeslankte procedure voor die leerlingen voor wie een route vso evident is
- procedure verlenging (tlv)
- commissie van bezwaar

Administratieve route en monitoring

Daaronder valt de doorlooptijd van de dossiers, de termijnbewaking, brieven etc.

Deze administratieve route en monitoring zal nog nader uitgewerkt worden door het samenwerkingsverband.

Schooljaar 2013-2014

Deze procedure en werkwijze van het schakelloket *met ingangsdatum 1 augustus 2014* betreft een overgangsjaar. Er zal worden geoefend met de nieuwe Schakelcommissie die het huidige schakelloket vervangt. De opbrengsten van dit oefenjaar zullen worden geëvalueerd en gerapporteerd.